

Ohjelmatuen hakuun liittyviä kysymyksiä ja vastauksia

Ohjelmatuen ennakkotiedon jälkeen ulkoministeriön verkkosivulla julkaistiin 5.12.2024 erillinen asiakirja ennakkotietoon liittyneistä [kysymyksistä ja vastauksista](#). Tässä asiakirjassa vastataan 20.1.2025 hakuilmoituksen julkaisun jälkeen esitettyihin kysymyksiin.

Ohjelmatuen verkkosivulla 20.1.2025 julkaistussa kokonaisbudjettiexcelissä, joka on hakemuksen pakollinen liite, on havaittu muutamia epätarkkuuksia ohjeissa ja kaavoissa. Ministeriö on julkaissut 28.1.2025 ohjelmatuen verkkosivulla uuden version budjetista. Mikäli hakija huomaa hakemuksen toimittamisen jälkeen käyttäneensä 20.1.2025 julkaistua versiota, on hakemusta mahdollista täydentää korjatulla budjettilomakepohjalla.

Vähimmäisvaatimukset

Kysymys 1: Ohjelmatuen hakuilmoituksen mukaan hakijalla tulee olla vuosien 2022-2024 ajalta kokemusta yhteensä vähintään 1 500 000 euron kehitysyhteistyöavustusten ja/tai humanitaariseen apuun myönnettyjen avustusten hallinnoinnista. Kyseisten avustusten tulee olla ulkoministeriön ja lisäksi mahdollisesti EU:n tai YK-järjestön hakijalle myöntämää OECD DAC:n kehitysyhteistyön kriteerit täyttävää avustusta. Onko vkg-tuki OECD DAC:n kehitysyhteistyön kriteerit täyttävää avustusta?

Kansalaisyhteiskuntayksikön myöntämä VGK-tuki on ollut OECD DAC:n kriteerit täyttävää avustusta. VGK-tuen viimeisimmän [hakuilmoituksen mukaisesti](#) rahoitusta on myönnetty OECD/DAC kehitysapukomitean määritelmän mukaisesti (kehitysviestinnän edistäminen on avunantajamaassa tapahtuvaa kehitysyhteistyövarojen käyttöä, jonka tavoitteena on lisätä kansalaisten tietoisuutta kehitysyhteistyöstä sekä kiinnostusta kehitysyhteistyöhön). VGK-tukea koskevissa valtionavustuspäätöksissä 2022 on todettu seuraavasti: ”VGK-tuen myöntäminen perustuu valtion talousarvion 2023 momenttiin 24.30.66 käyttösuunnitelman kohtaan 8 (Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle). Momentin selvitysosana mukaan kehityspoliittikan perustana on kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030, ml. sen alatavoite 4.7. Käyttösuunnitelmakohdan määrärahaa voidaan käyttää kansalaisjärjestöjen Suomessa tapahtuvaan kehitysviestintään ja globaalikasvatukseen. Tukea myönnetään hankkeisiin, jotka täyttävät asetetut laatukriteerit ja edistävät Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteutumista.”

Question 2: I work for a local non-governmental organization in Ethiopia. I saw your call for proposal while searching for grants and partners that would support our vision and mission. Is it possible for local NGOs like ours to apply directly to the ministry?

In this call (Discretionary government grants for Finnish civil society organisations' development cooperation programmes, programme-based support for 2026–2029) (va-um-2025-1), it is not possible for local CSOs to apply for funding directly, only as local partners of Finnish applicants. One of the minimum requirements for applicants stated in the notice for call is that the applicant must have been registered or otherwise verifiably operating in Finland for at least 5 years as of 28 February 2025, or the activities and responsibilities of an association/foundation that has operated in Finland for at least 5 years must be deemed to have been transferred to the applicant.

All funding for development cooperation goes through open calls. Each call has specific criteria for the applicants and applications. All calls are announced on the website <https://www.haeavustuksia.fi/en/>.

Kysymys 3: Riittääkö, että kansainvälinen kattojärjestömme on saanut 1 500 000 euroa EU/YK-rahoitusta vuosina 2022-2025?

Hakuilmoituksen mukaisesti vähimmäisvaatimukset koskevat avustuksen hakijaa.

Kysymys 4: Voiko kansainvälinen kattojärjestömme hakea ohjelmataukea?

Ohjelmataukea voi hakea, mikäli hakija täyttää kaikki hakuilmoituksessa eriteltyt vähimmäisvaatimukset. Hakuilmoituksen vähimmäisvaatimuksissa on määritelty mm. kuinka kauan hakijan on täytynyt toimia/olla rekisteröitynyt Suomessa voidakseen hakea avustusta.

Ohjelman rahoitus

Kysymys 5: Miten Suomen ulkopuolelta tulevaa rahaa voidaan käyttää omarahoituksessa ja miten tämä vaikuttaa järjestöissä tehtäviin tilintarkastuksiin ja budjettien laatimiseen?

Suomen ulkopuolelta tulevaa rahaa voidaan käyttää omavastuuosuuden kattamiseen vastaavasti kuin valtionavustusta tai Suomesta kerättyä omavastuuosuutta, kun se kohdistuu ohjelman kulujen kattamiseen ja on todennettavissa hakijan kirjanpidosta ja tilintarkastuksista. Ulkomaisen rahoituksen osalta rahoituksen antajataho sekä lähde on selvitettävä ulkoministeriön erikseen ohjeistamalla tavalla. Kaikkea omavastuuosuuteen sisältyvää rahoitusta koskevat ohjelmatuon vakioehdot.

Kysymys 6: Omavastuuosuuden lähteiden selvitys. Koska yksityisen ja institutionaalisen rahoituksen lähteet eivät ole varmistuneet vuosille 2026-29 hakemuksen jättöpäivään mennessä, tähän riittänee selvitys siitä, mitkä ovat suunnitellut omarahoituslähteet?

Omavastuuosuuden lähteistä kysytään hakemuksen osiossa ”avustettavan hankkeen rahoitussuunnitelma”. Kyseessä ovat hakuhetkellä suunnitellut omavastuun lähteet.

Kysymys 7: Onko omarahoitukseen käytettävälle rahoitukselle muita rajoitteita kuin että se ei ole ”muuta suomalaista valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön antamaa rahoitusta tai muuta Suomesta tulevista lähteistä saamaa julkisoikeudellista rahoitusta”?

Kaikki omavastuuosuutta koskevat ehdot sisältyvät ohjelmatuon vakioehtoihin vuosille 2026-2029. Kaikkea omavastuuosuuteen sisältyvää rahoitusta koskevat ohjelmatuon vakioehdot.

Kysymys 8: Voiko muuta institutionaalista kuin ODA-kelpoista rahoitusta käyttää omarahoituksena?

Omavastuun lähteiden osalta on noudatettava ohjelmatuon vakioehtoja vuosille 2026-2029. Ohjelman valtionavustuksella sekä sille osoitetulla omavastuuosuudella syntyvien kulujen tulee olla kokonaisuudessaan ODA-kelpoisia. Kaikkea omavastuuosuuteen sisältyvää rahoitusta koskevat ohjelmatuon vakioehdot.

Kysymys 9: Jos hakijan ohjelman toteutuskumppani Suomessa käyttää työaikaansa/varoja ohjelman tukemiseen ilman, että se kiertää hakijan tilin kautta (palvelulahjoitus), voidaanko sen katsoa olevan rahoitusta ohjelman tueksi? Tämä perustuisi sopimuksin tarkennettuihin tehtäviin ja kuluihin, mihin pystytään esittämään kuitit, työaikakirjanpito sekä muut tositteet.

Ohjelmatuon vakioehdoissa on kohta koskien maksutta saatuja resursseja, kuten palvelulahjoituksia. Maksutta käyttöön saatuja resursseja voi sisältyä eri ohjelmiin, mutta ne huomioidaan

omavastuuosuuteen vaikuttavana tekijänä vain erityissäätöiden osalta. Maksutta käyttöön saatuja resursseja ei voi sisällyttää ohjelman kustannusarvioon hakulomakkeella, mutta ne voi muussa muodossa tuoda esiin raportoinnissa, johon ohjeet tulevat myöhemmin.

Kysymys 10: Jos hakijalle on myönnetty tukea 50 % EU-rahoituksen (co-funding) kattamiseen, pitääkö/voiko tämä sisällyttää ohjelman budjettiin?

Kyseistä myöntöä ei tule sisällyttää ohjelman budjettiin. Hakulomakkeella on kuitenkin kysymys, jossa pyydetään erittelemään mahdolliset hakijan vuosille 2026-2029 saamat, kansalaisyhteiskuntayksikön tai ulkoministeriön muiden yksiköiden, myöntämät valtionavustukset (ml. summa ja käyttötarkoitus).

Hakuilmoituksen mukaisesti osaksi ohjelmaa ei tulla lukemaan avustuksia, jotka kansalaisyhteiskuntayksikkö on myöntänyt tai tulee vuoden 2025 aikana myöntämään kansainvälisten rahoittajien tukemien hankkeiden omavastuuosuuksiin (avustukset järjestöjen kansainvälisten rahoitusmahdollisuuksien laajentamiseksi ml. EU-hankkeisiin).

Kysymys 11: Jos ohjelmataukea tulisi kohdistumaan sellaisiin kumppanitahoihin, joiden kanssa on vielä UM:n hanke käynnissä, pitääkö tämä näkyä myös ohjelman tuloskehikossa ja/tai budjetissa?

Hakulomakkeella on kysymys, jossa pyydetään erittelemään mahdolliset hakijan vuosille 2026-2029 saamat, kansalaisyhteiskuntayksikön tai ulkoministeriön muiden yksiköiden, myöntämät valtionavustukset (ml. summa ja käyttötarkoitus). Hakemuksessa (ml. ohjelma-asiakirja) on hyvä tuoda selkeästi esiin, kuinka aiemmin myönnetty avustukset suhteutuvat haettavaan uuteen avustukseen ja ohjelman tavoitteisiin. Hakuilmoituksen mukaan hakijalle vuosille 2026-2029 myönnetty mahdollinen kansalaisyhteiskuntayksikön valtionavustus tullaan katsomaan osaksi ohjelmaa, mikäli hakijalle myönnetään ohjelmataukea. Kyseisiä aiempia myöntöjä ei kuitenkaan tule hakemuksessa sisällyttää ohjelman budjettiin, vaan hakemuksen ja sen liitteiden budjettiin sisällytetään ainoastaan haettava uusi rahoitus ja sille osoitettava omavastuuosuus. Tuloskehikossa on hyvä huomioida aiemmin rahoitettu toiminta, joka tulisi osaksi ohjelmaa, kunhan siitä ilmenee selkeästi, miltä osin on kyse aiemmin myönnetyllä rahoituksella ja miltä osin haettavalla rahoituksella toteutettavasta toiminnasta/tavoitteista.

Kysymys 12: Raportoidaanko kohdassa "Omavastuuosuuden lähteet" ainoastaan ne lähteet, joilla rahoitetaan ohjelmataukeen vaadittava 10% omarahoitus vai myös kaikki muu rahoitus, jolla ohjelmaa rahoitetaan? Pitääkö/voiko "muu rahoitus" raportoida missään?

Omavastuuosuuden lähteet –osiossa eritellään vain ehtojen mukaiset ohjelman omavastuuosuuden lähteet. Vakioehdot koskevat myönnettyä avustusta sekä omavastuuosuutta. Muuta ohjelman rahoitusta ei sisällytetä hakulomakkeen tai sen liitteiden kustannusarvioihin. Hakulomakkeella on kohta "Organisaation rahoituspohja" osiossa "Hakijan tiedot". Myös ulkoministeriön mahdollisesti aiemmin myöntämistä avustuksista vuosille 2026-2029 on erillinen kysymys hakulomakkeella. Niitäkään ei sisällytetä ohjelman kustannusarvioon.

Kustannuserittely ja budjetit

Kysymys 13: Kustannusarvio-osuuden ohjeissa sanotaan että "Hakemuksen arvioinnissa keskeinen rooli on liitteisiin sisältyvillä kustannuserittelyillä." Mikä rooli on tällä itse lomakkeessa olevalla kustannuslajierittelyllä, joka on hieman erilainen mihin kehjärjestöpuolella on totuttu?

Haeavustuksia.fi -palvelun teknisistä ominaisuuksista johtuen hakulomakkeen kustannuserittelypohja kustannuslajeineen on lähes sama kaikille viranomaisille ja avustuksenhakijoille. Hakulomakkeen erittely antaa rajallisesti tietoa kehitysyhteistyöohjelmista, joissa edelleen välitettävän osuuden rooli on usein merkittävä. Tästä syystä hakulomakkeella kerättävää tietoa on täydennetty liitteillä, ja budjetista eri osioissa annettuja tietoja käsitellään toisiaan täydentävinä. Lomakkeella oleva kustannuserittely sekä liitteissä olevat tiedot muodostavat yhdessä arvioitavan kokonaisuuden.

Kysymys 14: Kustannusarvio ja rahoitus: Avustettavan hankkeen kustannusten erittelystä tarkentava kysymys, kun hakijajärjestö on kattojärjestö suomalaisille jäsenjärjestöille. Hakulomakkeen kustannusten erittelyssä sanotaan, että "Siirronsaajille välitettävä osuus" merkitään kokonaissummana kuluihin "Edelleen välitettävä osuus". Eli tarkoittaako tämä, että Suomen pään kustannusten erittely kattaa vain hakijan (eli tässä kattojärjestön) omat Suomen toimintojen kulut? Näin ollen suomalaisten jäsenjärjestöjen Suomen pään kulut sekä heiltä lähtevä osuus kumppanijärjestöille kohdemaissa sisältyvät kaikki "Edelleen välitettävään osuuteen"?

Kysymys 15: Hakulomakkeen kustannusten erittelyssä sanotaan, että "Siirronsaajille välitettävä osuus" merkitään kokonaissummana kuluihin "Edelleen välitettävä osuus". Eli tarkoittaako tämä, että Suomen pään kustannusten erittely kattaa vain hakijan (tässä kattojärjestön) omat Suomen toimintojen kulut? Näin ollen suomalaisten jäsenjärjestöjen Suomen pään kulut sekä heiltä lähtevä osuus kumppanijärjestöille kohdemaissa sisältyvät kaikki "Edelleen välitettävään osuuteen"?

Kysymyksissä 14-15 esitetty tulkinta on oikea. Varsinaisella hakulomakkeella kustannuserittelytaulukon eritellään ainoastaan hakijan kirjanpitoon kirjattavat kustannukset. Kenttään "edelleen välitettävä osuus" kirjataan ja lisätiedoissa eritellään merkkimäärän puitteissa (100 merkkiä) koko se osuus avustuksesta, joka välitetään edelleen joko Suomessa tai ohjelmamaissa. Tarkempi erittely ja perustelut annetaan hakulomakkeen kohdassa "Kehitysyhteistyöohjelman toimeenpanon rakenne sekä kulurakenne".

Kysymys 16: Hakulomakkeen budjetissa eritellään vain Suomen kulut? Ja kaikki kumppaneille menevät kulut tulevat kohtaan "edelleen lähetettävä osuus"?

Varsinaisella hakulomakkeella kustannuserittelytaulukon eritellään ainoastaan hakijan kirjanpitoon kirjattavat kustannukset. Kenttään "edelleen välitettävä osuus" kirjataan ja eritellään merkkimäärän puitteissa (100 merkkiä) koko se osuus avustuksesta, joka välitetään edelleen joko Suomessa tai ohjelmamaissa. Tarkempi erittely ja perustelut annetaan hakulomakkeen kohdassa "Kehitysyhteistyöohjelman toimeenpanon rakenne sekä kulurakenne".

Kysymys 17: "Edelleen välitettävä osuus" budjetissa: Lasketaanko tähän kategoriaan myös avunsaajan omat hankkeet ja maaohjelmien koordinaatiokulut ohjelmamaissa vai ainoastaan ne kulut joista on hanke- tai muu vastaava sopimus ohjelmamaissa?

Edelleen välitettävään osuuteen lasketaan kaikki kustannukset, joita ei kirjata hakijan omaan kirjanpitoon, vaan joiden kattamiseksi avustusta välitetään edelleen siirronsaajille. Mikäli maaohjelmien koordinaatiokulut kirjataan hakijan omaan kirjanpitoon esimerkiksi maatoimistojen kautta, niitä ei sisällytetä edelleen välitettävään osuuteen.

Question 18: Financing plan for grant-financed activities: The titles "for own activities" and "government grant to be applied" should be reversed for this to make sense. Otherwise, when filling in the numbers, government grant will be 10 times smaller than the own contribution. Could you please otherwise check this sector because the wordings do not make sense to full extent.

The total amount of government grant applied for (including the part to be redistributed) is entered in the field "For own activities". Based on this sum, the application form does the following calculation: total cost estimate (from the table above) – the government grant to be applied = the remaining own contribution. Applicants should check that the total cost estimate in the table matches the total sum in excel cell C16 and the total government grant applied for (the sum entered in the field "For own activities") matches the sum in excel cell C22.

The terms and fields mentioned in the question are standard fields in the Applyforgrants.fi service and not specific to the programme support application form. Inquiries related to the Applyforgrants.fi service: tuki.haeavustuksia@valtiokonttori.fi or +358 295 50 3760.

In Finnish: "Omaan toimintaan" -kenttään tulee täyttää haettavan valtionavustuksen määrä kokonaisuudessaan. Sen jälkeen taulukko laskee: kustannusarvio yhteensä (taulukon alin rivi) – haettava valtionavustus = jäljelle jäävä omavastuuosuus. Hakijoiden tulee varmistaa, että kustannusarvio yhteensä vastaa summaa excelin solussa C16, ja haettava valtionavustus kokonaisuudessaan (kenttään "Omaan toimintaan" kirjattu summa) vastaa solun C22 summaa.

Kysymyksessä 18 mainitut hakulomakkeen termit ja kentät ovat haeavustuksia.fi-palvelun vakiokenttiä. Valtiokonttori antaa teknistä neuvontaa palveluun liittyen.

Question 19: In the preliminary information on the call (ennakkotieto) it was said that for disability inclusion projects the own contribution would go down to 5% instead of 10%. But here in this formula, only one percentage 10% is taken into account. So, the distinction is not taken into account here?

The conditions concerning the own contribution in the programmes are as stated under the terms and conditions for programme-based support. When the grant has been awarded to a development cooperation programme where the main focus is to promote the rights of persons with disabilities, or the programmes include projects where the main objective is to promote the rights of persons with disabilities, the amount of the government grant is a maximum of 95 per cent of the eligible costs of the grant-financed activity or project.

A new version of the budget excel has been published on 28.1.2025. In the updated excel, there is no formula for the own contribution as the conditions vary considerably between programmes depending on whether they include humanitarian assistance or projects where the main focus is to promote the rights of persons with disabilities.

Kysymys 20: Pakollisen budjetti-excelin "Ohjelma"-välilehden ohjeistustekstissä todetaan kentän "Ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa"-kohdalla, että kenttään sisällytetään avustuksensaajan kirjanpidossa oleva henkilöstö sisältäen hakulomakkeen Henkilöstö-kustannusrivin kulut, välillisiin kustannuksiin sisältyvät henkilöstökulut sekä mahdollisten Suomen kumppaneiden/jäsenjärjestöjen ohjelmahenkilöstön Suomessa. Kun hakijaorganisaatiolla on sen kirjanpitoon kirjattavaa henkilöstöä sekä Suomessa että kohdemaissa, tulisiko ohjeistuksessa lukea, että excelin "Ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa (KYT+HUM)"-kenttään sisällytetään hakulomakkeen Henkilöstö-kustannusrivin kuluista *Suomessa olevan henkilöstön osuus*.

Tulkinta on oikea. Excelin "Ohjelman henkilöstökulut Suomessa"-kenttään kirjataan kaikista hakijan kirjanpitoon kirjattavista henkilöstökuluista ainoastaan hakijan henkilöstökulut Suomessa (tai Suomessa työskentelevään henkilöstöön rinnastettavissa oleva, pääosin päätoimistolle kolmansista maista työskentelevä henkilöstö), mikäli hakijan kirjanpito sisältää myös henkilöstökuluja kohdemaissa. Katso myös vastaus kysymyksiin 23-25.

Kysymys 21: Tuleeko summan (ohjelman kokonaishenkilöstö Suomessa KYT+HUM) vastata hakulomakkeen kustannusarviokohdassa ilmoitettavaa "Henkilöstö"-kenttää?

Ei. Excelin "ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa KYT+HUM"-kenttään sisällytetään koko ohjelman Suomessa oleva henkilöstö ml. välillisiin kuluihin sisällytettävä osuus henkilöstökuluista sekä esimerkiksi mahdollisten Suomen kumppaneiden/jäsenjärjestöjen osuudet henkilöstökuluista. Hakulomakkeella välillisiin kuluihin sisältyvät henkilöstökulut tulevat riville "välilliset kulut" ja mahdollisten Suomen kumppaneiden/jäsenjärjestöjen osuudet henkilöstökuluista riville "edelleen välitettävä osuus".

Kysymys 22: Pakollisen budjetti-excelin "Ohjelma"-välilehden ohjeistustekstissä todetaan kentän "Ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa"-kohdalla, että kenttään sisällytetään myös välillisiin kustannuksiin sisältyvät henkilöstökulut Suomessa. Vakioehtojen mukaan välillisiä kustannuksia ei tarvitse yksilöidysti eritellä. Onko tarkoitus, että hakija arvioi tähän myös sellaisia Suomessa olevan henkilöstön kustannuksia, jotka eivät ole hakulomakkeen kohdassa "Henkilöstö", mutta joiden kuluja tullaan kattamaan "välilliset kustannukset"-kustannusriviltä?

Kyllä. Excelin kenttään tulee syöttää koko ohjelman Suomessa syntyvien henkilöstökustannusten kokonaismäärää, jolloin siihen sisällytetään myös arvio "välilliset kustannukset"-kustannusriville kohdistettavien Suomen henkilöstökulujen osuudesta.

Vakioehtojen mukaan "Välillisillä kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, joiden suuruutta ei voida tai ei ole tarkoituksenmukaista määrittää kohdistamalla kuluja suoraan avustettavaan toimintaan tai hankkeeseen, mutta joiden suuruus voidaan määrittää kohdistamalla osuus kulusta hyväksytyä kustannuslaskentamenetelmää käyttäen. Välilliset kustannukset voivat olla enintään 10 % avustettavan toiminnan hyväksyttävistä vuosittaisista kokonaiskustannuksista. Kustannusten on perustuttava todellisiin kustannuksiin, jotka voidaan myös osoittaa toteutuneiksi. Valtionavustuksen saajan on toimitettava välillisten kustannusten aiheuttamisperusteista erillinen selvitys ulkoministeriölle. Ulkoministeriö voi ohjeistaa asiasta tarkemmin. Ulkoministeriöllä on oikeus jättää välilliset kustannukset osittain tai kokonaan hyväksymättä, jos kustannusten aiheutuminen avustettavasta toiminnasta ei ole selkeästi osoitettavissa."

Välillisiä kuluja ei tarvitse muilta osin eritellä hakemuksessa, vaan niitä käsitellään budjeteissa muilta osin ainoastaan max. 10 %:n kokonaiskuluna.

Kysymys 23: Ohjelman käsite ”henkilöstökulut Suomessa”. Vakioehdoista käy selkeästi ilmi, että Hakijan kirjanpito on avustuksensaaja-organisaation koko kirjanpito riippumatta siitä, kirjataan kuluja Suomessa vai toimintamaassa (esim. organisaatorakenteen mukaisesti päätoimisto + maatoimistot). Budjettiexcelissä puhutaan monessa kohtaa Suomen kuluista. Budjettiexcel ”Ohjelma”: KYT/Kotimaan toiminta (Ohjeessa: hakijan Suomessa tai Suomesta käsin tehtävä toiminta ml. henkilöstö), Ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa (Ohjeessa: koko Suomessa oleva henkilöstö), Budjettiexcel HUM koonti: Henkilöstökulut Suomessa yhteensä (Ohjeessa: ilmoita humanitaarisen avun henkilöstökulut Suomessa yhteensä), Budjettiexcel HUM maa: Staffing: Staff in Finland, Expatriate staff, local staff). Haluaisimme varmistaa, että ohjelmatuessa 2026-2029 kaltaisellamme hakijaorganisaatiolla, jolla on päätoimisto ja maatoimistot, Suomessa oleva henkilöstö on henkilöstö, joka on käytännössä päätoimiston henkilöstö eli tekee töitä Suomessa tai vaikka asuisi esim. Ranskassa on silti päätoimiston eli Suomen henkilöstöä?

Kysymys 24: Kohde-/toimintamaiden henkilöstö on siis organisaation henkilöstö, jonka työpanos kohdistuu ainoastaan kohdemaan työhön ja jonka henkilöstökulut budjetoidaan maa-/alue-/teemakohtaiseen osuuteen KYT-excelissä, ja jotka lähes poikkeuksetta myös asuvat kohdemaassa. Tällaista kohdemaan henkilöstöä ovat siten myös ne kohdemaiden henkilöstöstä, joiden palkat maksetaan ja kirjataan päätoimistossa (esim. ex pat-positiot). Kohdemaiden hankkeissa budjetoituina, kohdemaiden toiminnoille työskentelevä henkilöstö, joka myös asuu kohdemaassa eikä Suomessa, on siis kohdemaan henkilöstöä eikä Suomen henkilöstöä.

Kysymys 25: KYT-budjetissa kaikki budjettirivit sisältävät kyseiseen toimintaan kohdistuvat henkilöstökulut? KYT-budjetissa budjettiriveillään ovat kaikki kunkin toiminnan kulut, mukaan lukien ko. toiminnan henkilöstökulut. Maa A:n budjetti sisältää kaikki Maa A:n kulut ja Kotimaan viestintä –budjettirivi sisältää kaikki siihen liittyvät kulut eli esim. päätoimiston henkilöstökulut ja toimintakulut viestinnässä? Toisin sanoen, vaikka Suomen eli päätoimiston henkilöstökuluja kerätään muihin exceleihin ”Muut ilmoitettavat tiedot”-kohtaan, KYT-budjetissa ei tarvitse olla erillistä, omaa budjettiriviä niille, vaan päätoimiston henkilöstökulut saadaan budjetoida kuhunkin toimintoon sisälle. KYT erittely-budjettiin ei tarvitse eritellä eli budjetoida omana budjettirivinään henkilöstökuluja Suomessa. Ohjelma-kokonaisbudjetissa kysytään koko ohjelman Suomen henkilöstökuluja kohdassa ”Muut ilmoitettavat tiedot”, ja siihen voimme kerätä tiedon eri hankkeista/toiminnoista KYT-budjetista ja HUM-budjetista. Mutta ohjelma-budjetissa pyydetään lisäksi ilmoittamaan muita, lähinnä Suomessa toteutettavia kokonaisuuksia, esim. viestintä. Haluaisimme varmistaa, että ohjelman kokonaisbudjetissa oleva ”Muut ilmoitettavat tiedot”-kohta ”Henkilöstökulut Suomessa” on vain koonti kaikista ohjelman Suomen henkilöstökuluista. Ei ole tarkoitus, että sen kohdan alla olevista muista kohdista, esim. viestintä, vähennettäisiin ko. toiminnon Suomen henkilöstökuluja. Ts. ohjelmabudjetissa ”Muut ilmoitettavat tiedot” viestintä on sama summa kuin se on KYT-erittely-budjetissakin.

Vastaus kysymyksiin 23-25: Hakulomakkeen kenttään ”Henkilöstö” kirjataan henkilöstökulut, jotka sisältyvät hakijaorganisaation kirjanpitoon riippumatta siitä, onko kyse henkilöstökuluista Suomessa vai toimintamaissa.

Excelin kenttään ”Ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa KYT+HUM” tulee syöttää koko ohjelman Suomessa syntyvien henkilöstökustannusten kokonaismäärä, jolloin siihen sisällytetään myös arvio ”välilliset kustannukset”-kustannusriville kohdistettavien Suomen henkilöstökulujen osuudesta. Tässä yhteydessä henkilöstöllä Suomessa tarkoitetaan Suomessa työskentelevää henkilöstöä tai Suomessa työskentelevään henkilöstöön rinnastettavissa olevaa, muissa kuin ohjelmamaissa (kuten kysymyksen 23 esimerkin mukaan Ranskassa) pääosin päätoimistolle työskentelevää henkilöstöä. Kenttään sisällytetään henkilöstökulut sekä kehitysyhteistyön että mahdollisen humanitaarisen avun osalta. Mikäli kolmannessa maassa työskentelevät henkilöt työskentelevät yhtä suuressa osin Suomeen kuin ohjelmamaihin, Suomeen kohdistuvat kulut voi olla relevanttia jyvittää kenttään ”ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa KYT+HUM”. Selventäviä lisätietoja voi sisällyttää hakulomakkeen kustannusarvio-osion kenttiin ”Kehitysyhteistyöohjelman toimeenpanon rakenne sekä kulurakenne” tai ”Lisätietoja”.

Kohdassa KYT/Kotimaan toiminta ja KYT/Kohdema- ja globaalitoiminta jaetaan kehitysyhteistyön suorat budjetoidut kulut kahteen osaan riippuen siitä, liittyvätkö ne kiinteämmin kohdemaissa vai kotimaassa tehtävään toimintaan. Kehitysyhteistyön henkilöstökulut jyvitetään näihin kahteen kategoriaan. Kyseiseen kohtaan ei sisällytetä humanitaarista apua koskevia henkilöstökuluja, eikä välillisiä kuluja.

Budjettiexcelin ”KYT-erittely” kenttiin allokoidaan kehitysyhteistyön henkilöstökulut ohjelman kannalta relevantisti jyvitetynä esim. maa-/hanke-/teemakohtaisesti. Täyttöohjeen mukaisesti KYT-erittelyn kaikki rivit voivat sisältää henkilöstökuluja Suomessa ja kohdemaissa.

Budjettiexcelin ”HUM-koonti” kenttään ”Henkilöstökulut Suomessa yhteensä” sisällytetään humanitaariselle avulle allokoitavat henkilöstökulut Suomessa (tai Suomessa työskentelevään henkilöstöön rinnastettavissa oleva, muissa kuin ohjelmamaissa Suomeen/päätoimistolle työskentelevä ohjelman henkilöstö). Kenttään sisällytetään vain humanitaariselle avulle allokoitavat henkilöstökulut eli ei kehitysyhteistyön henkilöstökuluja, eikä välillisiä kuluja.

Budjettiexcelin ”HUM maa” kenttään ”Staff in Finland” jyvitetään osuus HUM-koonti välilehdellä esitetyistä henkilöstökuluista Suomessa (tai Suomessa työskentelevään henkilöstöön rinnastettavissa oleva henkilöstö). Kenttään ”Expatriate staff” kirjataan lähetetty henkilöstö ja kenttään ”local staff” paikallisesti palkattu henkilöstö. Tarpeen mukaan kulut voi jyvittää kyseisiin kenttiin, ja antaa lisätietoja hakulomakkeen kustannusarvio-osion kentässä ”Lisätietoja”.

Kysymys 26: Hakemuslomakkeen henkilöstökulut: sisältyvätkö näihin kulut järjestön työntekijöistä muissa maissa kuin Suomessa? Entä sisältykö tänne palkkojen ja pakollisten sosiaalimaksujen lisäksi myös muut kulut kuten vakuutukset ja työterveyskustannukset?

Hakulomakkeen henkilöstökuluihin sisältyvät järjestön työntekijöiden kulut muissa maissa siltä osin kuin ne kirjataan hakijan kirjanpitoon. Henkilöstökuluihin kirjataan myös henkilöstöön kiinteästi liittyvät kulut, kuten sivukulut.

Valtiokonttorin tilikartassa, johon lomakkeella on linkki, henkilöstökuluissa on mainittu sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutukset. Matkavakuutusten on mainittu kuuluvan matkakuluihin.

Kysymys 27: Sisältyykö henkilöstökuluihin myös hallintohenkilökunta Suomessa? Aiemmin nämä kulut on katettu 10% hallintokuluista eli välillisistä kuluista.

Hakulomakkeen riville "henkilöstö" kirjataan suorat henkilöstökulut, ja välillisille kuluille (max. 10 %) on kustannustaulukossa oma rivinsä. Hallintohenkilöstöstä aiheutuvia kuluja voi aiemman käytännön mukaisesti sisältyä välillisiin kuluihin, eikä niitä tältä osin sisällytetä "henkilöstö"-riville.

Hakemukseen liitettävässä budjettiexcelissä on sen sijaan erillinen rivi "Ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa (KYT+HUM)". Kyseiseen Excelin kenttään tulee syöttää koko ohjelman Suomessa syntyvien henkilöstökustannusten kokonaismäärää, jolloin siihen sisällytetään myös arvio "välilliset kustannukset"-kustannusriville kohdistettavien Suomen henkilöstökulujen osuudesta.

Question 28: Reconciling categories in budget excel to expense types in the application form: In which cost category shall e.g. office rental expenses for programme activities performed abroad be shown?

The breakdown of costs of the application form should include only the direct costs included in the applicant's accounts (excl. the redistributed part). If the rental expenses are included in the applicant's accounts they should be itemised in the table's expense lines. If not, they fall under the expense category "part to be redistributed".

As for the budget excel, the expenses should follow the logic of the programme in question and costs such as rental costs can be allocated under the relevant activities (e.g. country/project etc.)

Question 29: Budget excel: under the section "ohjelman kustannusarvio" there are two categories "KYT/Kohdemaaja ja globaalitoiminta" and "KYT/Kotimaan toiminta" – when it comes to HR cost for staff employed under a Finnish contract but working for a project in Africa shall those HR cost be shown under 1) "KYT/Kotimaan toiminta" – due to the employment contract following Finnish laws or 2) KYT/Kohdemaaja ja globaalitoiminta" – due to the activities being performed in Africa? Kindly explain the meaning behind the definition as it links to similar questions for service providers e.g. travel agents etc.

Under KYT/kotimaan toiminta (domestic activities) and KYT/Kohdemaaja ja globaali toiminta (target country and global activities), direct budgeted development cooperation expenses are divided into two categories depending on whether they are more closely related to activities carried out in target countries or in Finland. Personnel costs of development cooperation are included in these categories depending on whether they are more closely linked to the activities in the programme countries or globally or to activities carried out in or from Finland. Please explain the logic used in the field "Development cooperation programme's implementation structure and cost structure" or "Further information".

Question 30: Budget excel: Domestic/International operations – does a service purchase in Finland, for an action to be performed abroad constitute an international action, or a domestic action? Is the determinant factor the vendor's location (e.g. Travel company in Finland selling international flight tickets, consultant based in Finland but travelling occasionally abroad for missions), or the aim of the action?

The determinant factor is the aim of the action. If an expense is more directly related to (development cooperation) activities in the programme countries or globally, it should appear under international operations. If the expense is more directly related to activities carried out in or from

Finland such as communications or global education, it should appear under domestic operations. If the expense falls under both categories (e.g. personnel costs for planning, monitoring and evaluation), the corresponding share of the costs should be included under each category.

Kysymys 31: Tuleeko hakulomakkeen kustannusarviossa eriteltyjen kulujen olla yhtenäiset budjetin excel-taulukkoversion kanssa vai voiko hakulomakkeessa antaa yhden poiminnan isommasta kokonaisuudesta?

Hakulomakkeen kustannusarvion erittely ei voi kaikilta osin olla yhtenäinen budjetin excel-taulukkoversion kanssa, koska niissä pyydetään erityyppisiä tietoja. Hakulomakkeella on ohje kustannusarvion täyttämiseksi. Budjettiexcelin ohjeessa todetaan tarkemmin, minkä summien osalta on tärkeää varmistaa, että ohjelman kokonaisbudjetin summat täsmäävät hakulomakkeen summien kanssa. Näitä ovat esimerkiksi koko ohjelman välilliset kustannukset, mahdollinen kohdentamaton osuus (= hakulomakkeen Yleiskustannukset-kulurivi), ohjelman kokonaiskulut (= kustannusarvio yhteensä) sekä haettavan valtionavustuksen kokonaismäärä.

Hakulomakkeen kustannusarviotaulukossa kaikki edelleen välitettävä avustus merkitään yhdelle riville, ja sen erittely tapahtuu budjettiexcelillä. Muilta osin hakulomakkeen kustannusarviossa ilmoitettavat kustannukset perustuvat joko hakijan kirjanpitoon kirjattaviin suoriin kustannuksiin tai kyseessä ovat ohjelman välilliset kustannukset ja/tai mahdollinen kohdentamaton osuus.

Kysymys 32: Tuon lomakkeessa olevan erittelyn lisäksi on kaksi eri pakollista budjettiliitettä. Ohjelman kokonaisbudjettiin on excel-pohja annettu, mutta vuosikohtaiseen budjettiin ei. Tuossa kokonaisbudjettipohjassa on myös vuosikohtainen jako ja sen mallia voi ohjeiden mukaan hyödyntää vuosikohtaisessa budjetissa. Minkälaista konkreettista eroa kokonaisbudjetin ja vuosikohtaisen budjetin välillä haetaan?

Ohjelmien rakenne, sisältö, toimintatavat ja budjettien koko eroavat huomattavasti hakijoiden välillä. Tästä syystä ulkoministeriö on jättänyt hakijoille mahdollisuuden käyttää kehitys yhteistyön osalta hakemukseen liitettävässä budjettiliitteessä harkintansa mukaan ohjelman kannalta tarkoituksenmukaista erittelyn tasoa. Kehitys yhteistyön osalta budjettiexcelin erittelysarakeen otsikossa lukee ”maa, alue tai hanke (lisää tarvittaessa rivejä).” Budjettiliitteitä hyödynnetään keskeisesti hakemusten arviointiin kustannuserittelyä koskevien arviointikriteerien osalta. Hakijan tulee arvioida arviointikriteerien näkökulmasta, minkä erittelyn tason se katsoo ohjelman näkökulmasta tarkoituksenmukaiseksi hakuvaiheessa. Yksittäisessä ohjelmassa esimerkiksi hankekohtainen erittely saattaa tehdä budjetista hyvin yksityiskohtaisen, kun taas ohjelmissa, joissa tietyn maan alla toteutetaan määrällisesti vähemmän suurempia hankkeita, hankekohtainen erittely voi olla luonteva. Hakijan tulee arvioida itsenäisesti suhteessa arviointikriteereihin, katsooko se hakemuksesta (ml. liitteet kuten budjetti ja ohjelma-asiakirja) ilmenevän arviointiin tarvittavat tiedot.

Kysymys 33: ”Kustannusarvio- ja rahoitustaulukko” covers several budget lines. For the current programme there has been no division of e.g. machinery or consumables in Finland (e.g. computers and IT expenses)? Do we now need to separate everything in their categories mentioned in the table or can these costs be handled like currently without separating every cost and placing them under indirect or overhead costs?

The aggregation is an indicative summary of costs for the entire programme period. Costs that fall under indirect (administrative) costs or overhead (unallocated) costs as defined in the standard terms and conditions can be included under these budget lines. The rest of the programme costs

should be presented under the corresponding budget lines.

Kysymys 34: Koneet ja laitteet Suomessa – eivät nämä ole enää välillisiä kuluja?

Kysymys 35: Hakuportaalien budjettilomakkeella koneet ja laitteet eritellään aiemmasta poiketen välillisistä kuluista erikseen (ent. hallintokulu). Miten nämä kulut ilmoitetaan ohjelman budjettiexcelissä? Tuleeko vastaavat kulut jyvittää edelleen eri riveille KYT kohdemaan ja globaalitoiminta, kotimaan toiminta, Humanitaarinen apu; globaalikasvatus, suunnittelu, seuranta ja arviointi, viestintä, vaikuttamistyö, globaalikasvatus? Kun kulut eivät enää ole osa prosentuaalista hallintokulua, kasvattaa se osaltaan Suomeen jäävää budjettiosuutta, jos kulut lasketaan 10 % välillisten kuluja päälle omana kulunaan.

Ohjelman välilliset kulut (hallintokulut) eritellään ehtojen mukaisesti. Ohjelma voi sisältää kone- ja laitekuluja, jotka luontevasti kuuluvat välillisiin kuluihin, mutta osa kone- ja laitekuluista saattaa ohjelmasta riippuen soveltua myös eriteltäväksi omalla kulurivillään. Välillisiin kuluihin (max. 10 %) sisällytettävät kulut ilmoitetaan budjettiexcelissä omalla rivillään ”koko ohjelman välilliset kulut yhteensä”, eikä niitä eritellä lisäksi ns. päällekkäisinä kuluina eri kategorioissa. Poikkeuksen muodostaa excelin kenttä ”ohjelman kokonaishenkilöstökulut Suomessa” C31, jolle eritellään henkilöstökulujen kokonaisuus sisältäen myös arvion välillisiin kuluihin sisältyvistä henkilöstökuluista.

Liitteet

Kysymys 36: Jos KPMG on tarkastanut hakijan talous- ja hallintoprosessit, jaetaanko sama materiaali hakemuksen liitteinä?

Hakuilmoituksella eriteltyt liitteet tulee toimittaa riippumatta siitä, onko ulkoministeriö teettänyt KPMG:llä järjestön kehitysyhteistyötä koskevan tarkastuksen vuosina 2022-2025.

Kysymys 37: Henkilöstölistaus. Vakioehtojen mukaan vuosisuunnitelmaan sisällytetään tehtävämikelistaus avustettavan toiminnan henkilöstöstä. Listassa ohjelmatuen haun liitteistä edellytetään ohjelman henkilöstölistaus, joka sisältää listan hakijan työsuhteessa olevasta ohjelmaa toimeenpanevasta henkilöstöstä (rajattuna haettavaan valtionavustukseen ja omavastuuosuuteen). Mikäli ohjelman toimeenpanoon liittyy keskeisesti muuta henkilöstöä Suomessa, tulee myös tästä henkilöstöstä toimittaa listaus. Liitelistassa puhutaan hakijaan työsuhteessa olevasta henkilöstöstä ohjelmassa, ei siis rajata listausta käsittämään ainoastaan hakijan henkilöstöä Suomessa (eli organisaatiomme tapauksessa päätoimiston henkilöstöä). Nykyisessä ja aiemmissa ohjelmissa olemme toimittaneet henkilöstölistauksen vain Suomen eli päätoimiston henkilöstöstä. Listaukseen ei ole koskaan laitettu eikä pyydetty UM:n toimesta koko ohjelman henkilöstöä ml. maatoimisto/kohdemaissa työskentelevä henkilöstö. Nykyisen ohjelmatuen 2022-2025 ehdoissa on kuitenkin aivan sama sanamuoto kuin tässä uuden ohjelmakauden 2026-2029 ehdoissa. Tulkitaanko 2026-2029 ohjelmatuen ehtokohtaa henkilöstölistauksesta edelleen niin, että listaus koskee vain hakijan Suomen/päätoimiston henkilöstöä eikä Hakijan kaikkea ohjelman henkilöstöä ml. kaikki kohdemaiden henkilöstö?

Henkilöstölistauksen voi tässä tapauksessa edelleen rajata henkilöstöön Suomessa / Suomessa työskentelevään henkilöstöön rinnastettavissa olevaan henkilöstöön (esimerkiksi muista kuin

ohjelmamaista etänä pääosin Suomeen tehtävä työ), eikä siihen tarvitse listata kohdemaiden henkilöstöä.

Kysymys 38: Henkilöstökustannukset kustannuslajina sisältää sekä työsuhteisten työntekijöiden kustannukset että ei-tösuhteessa toimiville henkilöille palkkioina maksettavat kustannukset. Ohjelman henkilöstölistaus -liitteen osalta ohjeistetaan, että liitetään lista työsuhteessa olevista ja jos keskeisesti muuta henkilöstöä, niin sitten myös heistä. Koskeeko tämä ”Keskeisesti muuta henkilöstöä Suomessa” edelleen vain työsuhteessa olevaa henkilöstöä, joka työskentelee osittain ohjelman toimeenpanon parissa, mutta ei palkkioperusteisesti tehtävää työtä?

Jos ohjelmaan liittyy keskeisesti palkkioperustaista henkilöstöä Suomessa, on myös nämä olennaista sisällyttävä henkilöstölistaukseen. Kaikkea lyhyt- tai osa-aikaista palkkioperustaista henkilöstöä ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista sisällyttävä listaukseen, vaan ohjeistuksen mukaisesti ainoastaan keskeisesti ohjelman toimeenpanoon liittyvä henkilöstö.

Kysymys 39: Henkilöstölistaus; onko oikeasti tehtäväkohtaiset palkat laitettava näkyviin vai riittääkö tehtäväluokitus? Toimitaanko henkilöstölistauksen palkan määräytymisen osalta samalla tavalla kuin vuoden 2021 hakukierroksella? ”Hakemuksesta tulee käydä ilmi henkilöiden määrä (tehtävänimikelistus) sekä kunkin tehtävän palkan määräytymisperuste, ja ohjelmalle jyvitetty työaika prosentuaalisesti ilmaistuna (HUOM. ei euromääräisiä palkkoja per tehtävä). o Esim. ihmisoikeusasiantuntija, 50 % työajasta kohdistuu rahoitettavaksi esitettyyn ohjelmaan, määräaikainen 31.1.2024 asti (TAI 3 vuotta), kk-palkka/tuntipalkka tai palkkioperusteinen tms. määräytymisperuste sekä minkä alan työehtosopimusta noudatetaan” (lainaus kansalaisyhteiskuntayksikön vastauksista järjestöjen kysymyksiin 9.4.2021)

Hakulomakkeen ohjeistuksen mukaisesti henkilöstölistaukseen merkitään myös palkkojen määrät: ”Liitä listaus hakijaan työsuhteessa olevasta ohjelmaa toimeenpaneavasta henkilöstöstä (rajattuna haettavaan valtionavustukseen ja sen omavastuuosuuteen). Mikäli ohjelman toimeenpanoon liittyy keskeisesti muuta henkilöstöä Suomessa, tulee myös tästä henkilöstöstä toimittaa listaus. Listauksesta tulee näkyä tehtävänimike, ohjelmalle jyvitetty työaika (1-100%), työsuhteen kesto, palkkauksen peruste ja määrä. Listasta tulee ilmetä myös hakijan esittämien, henkilöstöön liittyvien muiden kuin lakisääteisten kulujen määrä ja erittely. Huom. älä kirjaa listaan henkilöiden nimiä.”

Kysymys 40: Henkilöstölistaus: ”Listasta tulee ilmetä myös hakijan esittämien, henkilöstöön liittyvien muiden kuin lakisääteisten kulujen määrä ja erittely.” Löytyykö tähän kohtaan liittyen tarkentavia esimerkkejä siitä minkä tyyppisiin kuluihin viitataan sekä millä tasolla erittelyä toivotaan? Ja myös tarkennusta, mikäli jotain yleisesti käytössä olevia henkilöstöön ja työhyvinvointiin liittyviä kuluja ei jostain syystä saa ohjelmatukeen, edes välillisiin kuluihin, sisällyttää? (Täydennys: *When requiring from the applicant to provide the number and itemisation of non-statutory personnel-related costs shall the applicant display a total sum in EUR under the “number” or the quantity of “non-statutory” elements together with e.g. the salary scale used by the organization?*)

Vakioehtojen mukaisesti ”Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhte-etuudet ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia, perusteltuja ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhte-etuuksia.” Mikäli avustettavan toiminnan kuluina esitetään katettavaksi muita kuin lakisääteisiä sivukuluja (esimerkiksi erilaiset työsuhte-etuudet), tulee nämä selkeästi eritellä henkilöstölistauksessa. Ministeriö arvio kulujen kohtuullisuutta ja perusteltavuutta hakemuksissa

esitettyjen tietojen perusteella ja ottaa näihin tarpeen mukaan kantaa avustuspäätöksessä. Kulujen hyväksyttävyyttä määriteltäessä lähtökohtana on ehtojen mukaisesti kulujen kohtuullisuus ja perusteltavuus sekä avustuksensaajien tasavertainen kohtelu.

Kustakin eri ei-läkisääteisestä sivukulusta/työsuhde-etuudesta ohjelmalle aiheutuvien kokonaiskulujen määrän tulee ilmetä henkilöstölistauksesta. Esimerkiksi ”työsuhde-etuus A, kulut ohjelmalle yhteensä X EUR, työsuhde-etuus B, kulut ohjelmalle yhteensä X eur”.

The total amount of expenses incurred by each non-statutory side-cost/employee benefit for the supported programme should be included on the personnel list. E.g. “non-statutory cost A, total costs for the programme X EUR, non-statutory cost B, total costs for the programme X EUR”.

Kysymys 41: Mitä tietoja liitettävän ohjelma-asiakirjan tulee sisältää? Onko niin että jos jokin tieto sisältyy verkkohakemukseen, sitä ei tule sisällyttää ohjelmadokumenttiin (esimerkiksi riskienhallinta, läpileikkaavat tavoitteet, suhde kehityspolitiikkaan etc.)? Vai onko toivottavaa, että ohjelmadokumentti sisältää samat osiot kuin nykyisen ohjelmakauden ohjelmadokumentti riippumatta siitä, että samoja asioita sisältyy verkkohakemuspohjaan?

Ohjelma-asiakirjan ja hakulomakkeen sisältö ovat arvioinnissa samanarvoiset, eikä samoja asioita tarvitse toistaa hakemuksen eri osioissa, vaan eri osioiden tiedot täydentävät toisiaan. Hakija voi itse ratkaista, missä määrin sisällyttää eri aspekteja hakulomakkeeseen ja miltä osin niitä on relevanttia käsitellä ohjelma-asiakirjassa. Lähtökohtana tulee olla, että hakemuksesta on kokonaisuutena saatavissa riittävät tiedot arvioinnin eri elementtien osalta. Ohjelma-asiakirjaa koskeva ohjeistus ml. maksimipituus on julkaistu hakulomakkeen välilehdellä Tavoitteet ja vaikuttavuus.

Kysymys 42: Jos ohjelma-asiakirjassa ja sähköisessä lomakkeessa on toisiaan täydentävää tietoa, huomioidaanko kummatkin pisteytyksessä samalla painoarvolla? Kysymys koskee esim. PMEL:aa ja riskien hallintaa, jotka käsitellään kattavasti sähköisessä lomakkeessa, mutta joille tilaa jää vähän ohjelma-asiakirjaan ja sen liitteisiin.

Ohjelma-asiakirjan ja hakulomakkeen sisältö ovat arvioinnissa samanarvoiset.

Humanitaarinen apu

Kysymys 43: Humanitaarisen avun budjetit vuosille 2027, 2028 ja 2029 – ilman maakohdennusta? Budjettiexcelissä HUM-koonti pyydetään erittely maittain vuodelle 2026, mutta myös vuosille 2027, 2028 ja 2029. Vuodelle 2026 tehdään maittain lisäksi yksityiskohtaiset budjetit, joten vuoden 2026 osalta Hakija esittää maat ja niiden 2026 budjetit. Mutta, kuten myöntöperusteetkin viittaavat (hum. avun hankkeiden tulee perustua humanitaarisiin tarpeisiin), on mahdotonta tässä vaiheessa (alkuvuosi 2025) määrittää kohdemaita humanitaariselle avulle vuosille 2027, 2028 ja 2029. Voiko HUM-koontiexceliin laittaa maakohtaiset (maan nimet mainiten) budjetit vuodelle 2026, mutta tehdä vuosille 2027, 2028 ja 2029 budjetit arviosummana per vuosi ilman että nimetään jo maita, joihin hum. apu mahdollisesti kohdentuisi?

Hakemuksessa ja siihen liitettävässä budjetissa (HUM-koonti) tulee eritellä arvio siitä, mitkä ovat humanitaarisen avun kohdemait ja niihin kohdistuva osuus humanitaarisesta rahoituksesta myös vuosina 2027-2029. Valtionavustuksen saaja voi ohjelmakauden aikana hakea ehtojen mukaisesti ulkoministeriöltä muutosta avustuksen käyttösuunnitelmaan ml. esittää ohjelmaansa

kohdennettavaksi sellaisiin maihin, joita ole hakemuksessa mainittu ja joihin avustus ei valtionavustuspäätöksen mukaisesti kohdennu.

Kysymys 44: Ohjelmatuon kuvauksessa todetaan, että humanitaarisen avun osalta ehdotuksen pitää ensisijaisesti pohjautua 1) humanitaarisiin tarpeisiin, kuten äkilliseen kriisiin tai merkittävästi heikentyneeseen humanitaariseen tilanteeseen ja 2) järjestön tuomaan lisäarvoon ja täydentävyyteen huomioiden maasta tai alueesta tehdyn tarvearvioinnin. Kuitenkin ministeriö pyytää koko ohjelmalla kaudelle humanitaarisen avun osalta määrittelemään budjetissa vuosittaiset maakohtaiset kustannukset sekä tavoitteen. Nämä kaksi kohtaa ovat ristiriidassa toistensa kanssa. Onko mahdollista vain määritellä vuositasolla haettava summa ja määritellä avun kohteet ja targetit osana vuosisuunnittelua perustuen humanitaariseen tarpeeseen ja järjestön työn lisäarvoon? Tai määritellä laajempia maantieteellisiä alueita, mainita useampia maita tai kriisejä, joihin mahdollisesti vastataan?

Humanitaarisen avun budjetin tulee sisältää koonti, josta käyvät ilmi maakohtaisesti vuosittaiset kokonaiskustannukset ja niiden yhteenlaskettu summa sekä prosentuaalinen osuus koko humanitaarisesta avusta (ks. malli), sekä humanitaarisen avun kokonaiskustannukset vuosittain ja niiden yhteenlaskettu summa. Lisäksi hakuvaiheessa toimitetaan kunkin maan osalta ensimmäisen vuoden tarkempi budjetti sekä ensimmäisen vuoden osalta maakohtaiset tulosmatriisit. Tarkemmat maakohtaiset suunnitelmat ja tulosmatriisit toimitetaan ja hyväksytään vuosittain. Koko ohjelman yleinen tulosmatriisi humanitaarisen avun osalta tehdään siinä muodossa kuin mahdollista hakuvaiheessa käytettävissä olevilla tiedoilla.

Valtionavustuksen saaja voi ohjelmakauden aikana hakea ehtojen mukaisesti ulkoministeriöltä muutosta avustuksen käyttösuunnitelmaan ml. esittää ohjelmaansa kohdennettavaksi sellaisiin maihin, joita ole hakemuksessa mainittu ja joihin avustus ei valtionavustuspäätöksen mukaisesti kohdennu.

Kysymys 45: Jos maat/kriisit täytyy jo tässä vaiheessa nimetä, miten rahoitus mahdollistaa vastaamisen kriteerin yksi osalta tarveperustaisesti äkillisiin kriiseihin, kuten maanjäristykseen, jota emme voi tässä vaiheessa ennakoita?

Hakemuksessa ja siihen liitettävässä budjetissa (HUM-koonti) tulee eritellä arvio siitä, mitkä ovat humanitaarisen avun kohdemaat ja niihin kohdistuva osuus humanitaarisesta rahoituksesta koko ohjelmakauden aikana. Valtionavustuksen saaja voi ohjelmakauden aikana hakea ehtojen mukaisesti ulkoministeriöltä muutosta avustuksen käyttösuunnitelmaan ml. esittää ohjelmaansa kohdennettavaksi sellaisiin maihin, joita ole hakemuksessa mainittu ja johon avustus ei valtionavustuspäätöksen mukaisesti kohdennu.

Avustuksen hakeminen neljälle vuodelle vastaa erityisesti pitkittyneisiin kriiseihin ja mahdollistaa vuosittaisen avun kohdentamisen maan sisällä. Vakioehdot mahdollistavat vastaamisen myös äkillisiin kriiseihin.

Kysymys 46: Huomioiden humanitaarisen avun osalta kysymykset humanitaarisen avun monivuotisuudesta, maiden/hankkeiden mahdollisesta prioriteettijärjestyksestä sekä budjettitaulukosta, jossa pyydetään maakohtaisia budjetteja vuosille 2026–2029, onko UM:n oletus, että järjestöt toimivat koko rahoituskauden tässä vaiheessa määritellyissä maissa humanitaarisella rahoituksella? Jos tämä on oletus, miten järjestöt voivat vastata äkillisiin kriiseihin ja muuttuvaan humanitaariseen tilanteeseen ohjelmakauden aikana?

Hakemuksessa ja siihen liitettävässä budjetissa (HUM-koonti) tulee eritellä arvio siitä, mitkä ovat humanitaarisen avun kohdemaat ja niihin kohdistuva osuus humanitaarisesta rahoituksesta myös vuosina 2027-2029. Valtionavustuksen saaja voi ohjelmakauden aikana hakea ehtojen mukaisesti ulkoministeriöltä muutosta avustuksen käyttösuunnitelmaan ml. esittää ohjelmaansa kohdennettavaksi sellaisiin maihin, joita ole hakemuksessa mainittu ja joihin avustus ei valtionavustuspäätöksen mukaisesti kohdennu.

[Kysymys 47: Tietoa rahansiirroista kansalaisyhteiskuntatoimija kumppaneille tarvitaan vain kehitysyhteistyöohjelman osalta - ei humanitaarisen ohjelman kohdalla?](#)

Hakulomakkeen kustannuserittelyssä on rivi ”edelleen välitettävä osuus”, johon sisältyy kehitysyhteistyön sekä humanitaarisen osalta kokonaissumma edelleen välitettävästä osuudesta.

Hakulomakkeen kysymyksen ”Humanitaariseen apuun varatut resurssit ml. henkilöstö” täyttöohjeen mukaisesti ”Mikäli järjestö hakee rahoitusta humanitaariseen apuun, selvitä humanitaariseen apuun varatut resurssit ml. henkilöstö. Selvitä ja perustele ohjelman kulurakenne humanitaarisen avun osalta. Erittele aktiviteettien ja avunsaajille menevien kulujen osuus budjetista sekä kumppaneille edelleen siirrettävä osuus budjetista. Perustele myös henkilöstökulut humanitaarisen avun osalta.

Budjettiexcelin välilehden ”HUM maa” alla on erittely ”Finnish organisation/Partner organisation 1/Partner organisation 2”.

[Kysymys 48: Mihin humanitaarisen työn tukimuotoihin rahoitusta voi hakea?](#)

Mikäli kysymys liittyy koordinaatio- tai muihin sektorille yleishyödyllisiin toimintoihin, ohjelmatuen humanitaarinen osuus on ensisijaisesti tarkoitettu suoraan avustustoimintaan tähtääviin hankkeisiin ja ne arvioidaan tämän perusteella. Varsinaiseen humanitaariseen työhön myönnetään avustusta vain hakijoille, joilla on ECHO-status.

[Kysymys 49: Humanitaarisen avun osalta hakemuksessa pyydetään tavoitetason määrittelyä tulomatriisissa. Viitataan tällä vain vuoden 2026 humanitaarisen avun hankkeisiin? Voiko tavoitetasot määrittellä vuosien 2027–2029 osalta määrittellä osana vuosisuunnitelmia, joissa tarkemmin määrittellään avun kohteet, sektorit ja hyödynsaajat tarveperustaisesti?](#)

Sekä maakohtaisesti että yleiseen koko ohjelmakauden kattavaan tulomatriisiin määrittellään tavoite- tai tulostasot tällä hetkellä käytössä olevilla tiedoilla.

[Kysymys 50: Liite-listan kuvauksessa ohjelma-asiakirjaan liittyen sanotaan: Mahdollisen humanitaarisen avun osalta kerro lyhyesti pääteemoista ja tavoitteista kokonaisuutena, kuinka tarveperustaisuutta painotetaan ja kuinka ohjelma huomioi tai reagoi mahdollisiin muuttuviin humanitaarisiin tilanteisiin ohjelmakauden aikana \(n. puoli sivua\). Mihin viittaus ”n. puoli sivua” tässä viittaa? Tulisiko kaikki sulkeita edellä mainitut asiat kuvata puolessa sivussa?](#)

Puoli sivua viittaa kaikkiin sulkeiden edellä mainittuihin asioihin, ja on viitteellinen ohje.

Nexus

Kysymys 51: Voiko järjestö, jolla ei ole ECHO-statusta, hakea ohjelmatuki-instrumentin kehitysyhteistyörahoituksesta tukea henkilöstön ja yhteistyökumppanien humanitaarisen kapasiteetin ja valmiuden vahvistamiseen?

Lähtökohtaisesti ei ole tarkoitus, että kehitysyhteistyöhön myönnettyä avustusta käytetään humanitaarisen kapasiteetin valmiuksien vahvistamiseen sellaisten toimijoiden tapauksessa, joille ei myönnetä avustusta humanitaariseen apuun. Kapasiteetin vahvistaminen on kuitenkin mahdollista monessa eri muodossa ohjelman alla ja kumppanin tarpeista riippuen, ja monet teemat linkittyvät luontevasti sekä kehitysyhteistyöhön että humanitaariseen apuun (esimerkiksi resilienssi ja neksustyö). Hakemuksia arvioidaan näiden lähtökohtien mukaisesti.

Kysymys 52: Voiko järjestö, jolla ei ole ECHO-statusta, hakea ohjelmatuki-instrumentin kehitysyhteistyörahoituksesta tukea humanitaarisen työn komponentteihin kolmoisnexus - hankkeissa (humanitaarinen apu, rauhantyö ja kehitysyhteistyö)?

Hakuilmoituksen mukaisesti järjestöjen ohjelmakokonaisuudet voivat tukea erilaisia neksus-toimintoja, joissa kriisien ennaltaehkäisy, kehitysyhteistyö, rauhantyö ja humanitaarinen apu voidaan sovittaa yhteen vaikuttavuuden varmistamiseksi. Nexus-toimintoja voi sisältyä myös niiden järjestöjen ohjelmiin, joilla ei ole ECHO-statusta, ja joille ei myönnetä rahoitusta varsinaiseen humanitaariseen apuun. Näissä tapauksissa ohjelmien neksus-toimintojen ei tule lähtökohtaisesti sisältää varsinaista humanitaarista apua, ja neksus-toiminnot arvioidaan osana kehitysyhteistyöohjelmaa käyttäen kehitysyhteistyöhön sovellettavia arviointikriteereitä (ei osana humanitaarista apua ja sen kriteerejä).

Kysymys 53: Mihin humanitaarisen työn tukimuotoihin voi järjestö, jolla ei ole ECHO-statusta, hakea OT-instrumentin kehitysyhteistyörahoituksesta tukea 3N-hankkeissa?

Nexus-toimintoja voi sisältyä myös niiden järjestöjen ohjelmiin, joilla ei ole ECHO-statusta, ja joille ei myönnetä rahoitusta varsinaiseen humanitaariseen apuun. Näissä tapauksissa ohjelmien neksus-toimintojen ei kuitenkaan tule lähtökohtaisesti sisältää varsinaista humanitaarista apua, ja neksus-toiminnot arvioidaan osana kehitysyhteistyöohjelmaa käyttäen kehitysyhteistyöhön sovellettavia arviointikriteereitä.

Kaikkien ohjelmatukea saaneiden järjestöjen on jatkossakin mahdollista hakea rajatuissa tapauksissa ministeriöltä lupaa käyttösuunnitelman muutokseen kehitysyhteistyöstä humanitaariseen työhön akuuteissa kriisitilanteissa.

Vakioehdot

Kysymys 54: Voiko hallintokuluista käyttää 7 % flat ratea?

Välilliset kustannukset voivat olla enintään 10 % avustettavan toiminnan hyväksyttävistä vuosittaisista kokonaiskustannuksista. Kustannuksia ei tarvitse eritellä, mutta niiden on perustuttava todellisiin kustannuksiin, jotka voidaan myös osoittaa toteutuneiksi ja ovat ohjelman kuluiksi johdettavissa. Valtionavustuksen saajan on myös toimitettava välillisten kustannusten aiheuttamisperusteista erillinen selvitys ulkoministeriölle. Ulkoministeriö ohjeistaa erillisen selvityksen antamisesta tarkemmin myöhemmin.

Ulkoministeriöllä on oikeus jättää välilliset kustannukset osittain tai kokonaan hyväksymättä, jos kustannusten aiheutuminen avustettavasta toiminnasta ei ole selkeästi osoitettavissa.

Kysymys 55: Ehdoissa mainitaan välillisistä kustannuksista, että "valtionavustuksen saajan on toimitettava välillisten kustannusten aiheuttamisperusteista erillinen selvitys ulkoministeriölle. Ulkoministeriö voi ohjeistaa asiasta tarkemmin. Ulkoministeriöllä on oikeus jättää välilliset kustannukset osittain tai kokonaan hyväksymättä, jos kustannusten aiheuttaminen avustettavasta toiminnasta ei ole selkeästi osoitettavissa". Emme huomanneet, että tarkempaa selvitystä olisi pyydetty hakulomakkeella. Missä vaiheessa selvitys tulee toimittaa ja laskentaperuste hyväksytään, missä vaiheessa ulkoministeriö ohjeistaa asiasta tarkemmin?

Kysymys 56: Välillisten kustannusten kohdentamiseen käytettävä periaate: Hakuehdoissa todetaan, että Ulkoministeriö voi ohjeistaa asiassa tarkemmin. Ohjeistaako UM tässä järjestöjä yhteisesti vielä hakuvaiheessa vai soveltaako kukin järjestö kohdentamiseen omaa periaatettaan? Taustaa kysymykselle: Valtionkonttorilta, jonka ohjeistusta nyt sovelletaan jo kululajienkin osalta, löytyy paljon ohjeistusta välillisten kulujen käsittelyyn, mutta niihin ei kuitenkaan erikseen viitata ohjelmatuenhaun ohjeissa. Valtionkonttori esimerkiksi ohjeistaa, että jos ei muuta selkeää aiheuttamisperustetta ole, kohdennukseen käytetään työaika: "Välilliset kustannukset kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti lopullisille laskentakohteille. Mikäli muuta selkeää aiheuttamisperustetta ei voida esittää, käytetään työaika tai työkustannusta. Aiheuttamisperiaatteen mukainen kohdistamisperusteen todentaminen on kirjanpitoyksikön vastuulla."

Ministeriö ohjeistaa aiheuttamisperusteista annettavan selvityksen tekemisestä myöhemmin. Selvitystä ei toimiteta ministeriöön hakuvaiheessa. Välilliset kustannukset voivat olla enintään 10 % avustettavan toiminnan hyväksyttävistä vuosittaisista kokonaiskustannuksista. Kustannusten on perustuttava todellisiin kustannuksiin, jotka voidaan myös osoittaa toteutuneiksi. Ulkoministeriöllä on oikeus jättää välilliset kustannukset osittain tai kokonaan hyväksymättä, jos kustannusten aiheutuminen avustettavasta toiminnasta ei ole selkeästi osoitettavissa.

Kysymys 57: Miten määritellään kielletyt virkistyskulut?

Virkistyskuluihin katsotaan kuuluviksi esimerkiksi henkilöstölle järjestetyt virkistystilaisuudet tai tuet henkilöstön harrastustoimintaan. Valtionavustusta voi käyttää vain avustettavasta toiminnasta aiheutuneisiin, toteuttamisen kannalta välttämättömiin ja kohtuullisiin kustannuksiin. Henkilöstön virkistyskulut eivät aiheudu avustettavasta toiminnasta eivätkä ole toteuttamisen kannalta välttämättömiä.

Kysymys 58: Ehdoissa lukee, että väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi tehtävät ylimääräiset tarkastukset tai vastaavat toimenpiteet ovat ei-hyväksyttäviä kustannuksia. Onko asia todella näin, koska tämä asettaa järjestöt taloudellisesti erittäin haastavaan tilanteeseen?

Valtionavustuksen käyttötarkoitus yksilöidään valtionavustuspäätöksessä. Valtionavustuslain 13.1 §:n mukaan valtionavustusta saa käyttää ainoastaan valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Valtionavustusta ei saa käyttää sellaiseen toimintaan, johon avustusta ei ole myönnetty.

Valtionavustuksen saaja on täysimääräisesti vastuussa ulkoministeriölle valtionavustuksen oikeasta käytöstä myös siltä osin kuin avustusta on siirretty muun kuin saajan hankkeen tai toiminnan avustamiseen. Valtionavustuksen saaja on myös itse täysin vastuussa vaikeuksista, vaateista ja

muista seuraamuksista, jotka mahdollisesti aiheutuvat avustusvarojen käytöstä. Valtionavustuksen saajan tulee selvittää avustuksen käyttö myös siltä osin kuin avustusta on siirretty valtionavustuspäätöksen näin salliessa siirron saajan käyttöön.

Ulkoministeriö edellyttää lähtökohtaisesti avustuksen saajan selvittävän väärinkäytösepäilyä ja raportoivan siitä viivytyksettä ulkoministeriölle (normi 5/2023: kehitysyhteistyön väärinkäytösepäilyjen ilmoittaminen, selvittäminen ja niistä viestiminen).

Lähtökohtaisesti avustuksensaajan tulee selvittää ja raportoida väärinkäytösepäilyt niillä resursseilla, joita avustuksensaajalla on myönnetyn valtionavustuksen puitteissa käytettävissä ilman lisäisiä ostopalveluita. Tapauskohtaisesti ministeriö voi hyväksyä väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi hankintakuluja myös valtionavustuksella katettavaksi. Näistä tulee tehdä muutoshakemus ministeriölle.

Kysymys 59: Mitä tarkoittaa kululaji? Vakioehdoissa puhutaan kululajista. Vakioehdot 2.6:

”Muutosta tulee hakea ainakin seuraavissa tilanteissa: jos hyväksytyssä kustannusarviossa tai viimeisimmässä hyväksytyssä kululajien tasossa tapahtuu muu kuin vähäinen muutos. Muu kuin vähäinen muutos voi olla esimerkiksi kustannuserittelyn yksittäisen kululajin sisällä tai kululajien välillä tapahtuvat muutokset, jos muutos on yli 10 prosenttia ulkoministeriön hyväksymästä kululajien tasosta kehitysyhteistyön osalta tai yli 15 prosenttia humanitaarisen avun osalta. Ehdon soveltamisesta ohjelman kuluerittelyihin ohjeistetaan erikseen.”

Vakioehdot 4.1.: ”Ylläolevien viipymättä tehtävien ilmoitusten lisäksi valtionavustuksen saajan tulee selvittää muut mahdolliset muutokset esim. 10 % ylittävät muutokset hyväksytyssä budjetissa vuosiraportilla”. Onko kululaji hakulomakkeen kustannusarvion kategoria eli Kustannuslaji (henkilöstö, koneet ja laitteet jne.). Hakulomakkeen kustannusarvio-kohdassa on jaottelu kustannuslajeihin. Vai onko kululaji budjettiexcelissä oleva luokittelu? Jos on, niin mikä on luokittelun taso eri kululajeihin?

Vakioehtojen kululajilla ei tarkoiteta hakulomakkeen kustannuslajeja. Esimerkiksi koko ohjelmassa edelleen välitettävä osuus on haeavustuksia.fi-sivuston kustannuserittelyn vakiopohjasta johtuen vain yksi kustannuslaji hakulomakkeella, joten hakulomakkeen kustannuslajit eivät yksinään sovellu mielekkäästi ohjelman seurantaan. Ulkoministeriö ohjeistaa vakioehdoissa todetun mukaisesti ehdon soveltamisesta ohjelman kuluerittelyihin myöhemmin erikseen. Se tulee lähtökohtaisesti vastaamaan hakuvaiheessa hakemusten arvioinnin tueksi laadittuja budjettiliitteitä. Johtuen hakijoille annetusta mahdollisuudesta käyttää kunkin ohjelman kannalta relevantteja erittelyitä kehitysyhteistyön osalta, ulkoministeriö ei kuitenkaan voi hakuvaiheessa yksiselitteisesti todeta, että hakijan käyttämät kululajit ja erittelyt tulevat soveltumaan ohjelman seurantaan ehtojen mukaisesti. Lähtökohtaisesti ohjelman seurannan kannalta tarkoituksenmukainen taso on jatkossakin lähimpänä KYT-budjetin mallipohjan mukaista maa/temaattista tasoa (maa 1, maa 2, suunnittelu/seuranta ja arviointi, kotimaan viestintä jne.).

Kysymys 60: Vakioehtojen mukaan ohjelman vuosisuunnitelmaan sisällytetään myös ohjelman vuosibudjetti tarkoituksenmukaisesti eriteltynä sisältäen vähintään maakohtaisen erittelyn. Vakioehdoissa, hakulomakkeessa ja budjettiexcel-mallissa vaadittava taso on maataso (tai teemoittain tai alueittain). Missään ei vaadita, että budjetti pitäisi lisäksi esittää esimerkiksi maatason sisällä hankkeittain. Haluaisimme varmistaa, että KYT-budjetissa riittää budjetointi maatasolla, ts. yhden kohde-/toimintamaan KYT-budjetti on yhdellä rivillä?

Ulkoministeriö ohjeistaa vakioehdoissa todetun mukaisesti ehdon soveltamisesta ohjelman kuluerittelyihin ohjelmakauden aikana myöhemmin erikseen. Hakuvaiheessa budjettiliitteet on suunniteltu hakemusten arvioinnin tueksi. Esimerkiksi kehitysyhteistyön osalta kukin hakija valmistelee mallipohjaan perustuen oman ohjelmabudjettinsa. Toimitettujen budjettien ja niiden kululajien soveltuminen seurantaan ohjelmakauden aikana (ml. vuosisuunnitelmiin) määritellään avustusta myönnettäessä. Johtuen hakijoille annetusta mahdollisuudesta käyttää kunkin ohjelman kannalta relevantteja erittelyitä kehitysyhteistyön osalta, ulkoministeriö ei voi hakuvaiheessa yksiselitteisesti todeta, että hakijan hakemuksessaan käyttämät kululajit ja erittelyt tulevat soveltumaan ohjelman seurantaan ehtojen mukaisesti.

Hakuvaiheessa budjettiliitteitä hyödynnetään keskeisesti hakemusten arviointiin kustannuserittelyä koskevien arviointikriteerien osalta. Hakijan tulee arvioida arviointikriteerien näkökulmasta, minkä erittelyn tason se katsoo ohjelman näkökulmasta tarkoituksenmukaiseksi hakuvaiheessa. Yksittäisessä ohjelmassa hankekohtainen erittely saattaa tehdä budjetista hyvin yksityiskohtaisen, kun taas ohjelmissa, joissa tietyn maan alla toteutetaan määrällisesti vähemmän suurempia hankkeita, hankekohtainen erittely voi olla luonteva. Hakijan tulee arvioida itsenäisesti suhteessa arviointikriteereihin, katsooko se hakemuksesta (ml. liitteet kuten budjetti ja ohjelma-asiakirja) ilmenevän arviointiin tarvittavat tiedot.

Kysymys 61: Grant conditions – 2.6. need for revision (Examples of non-minor changes include, for example, changes within an individual expense type or between expense types in a cost breakdown if the change exceeds 10 per cent of the level of expense types approved by the Ministry of Foreign Affairs for development cooperation): is it correctly understood that the 10% threshold applies across the whole programme incl. own contribution e on a yearly basis?

Examples of non-minor changes include, for example, changes within an individual expense type or between expense types in a cost breakdown if the change exceeds 10 per cent of the level of expense types approved by the Ministry of Foreign Affairs for development cooperation or 15 per cent for humanitarian assistance. The same conditions apply for the whole programme budget (government grant and own contribution).

Since there are different types of budgets and budget lines included in the application, the MFA will give more detailed instructions on how to interpret the 10%/15% threshold later in its decisions on government grants.

Question 62: Grant conditions – 3.2 non-eligible cost: currency exchange fees – is it correctly understood that this also includes the “actual fee” for exchanging the currency?

The currency exchange expenses related to the (bank) transfer of discretionary government transfers are acceptable expenses, but the currency exchange expenses made in connection with work travels, for example, are non-eligible costs.

Kysymys 63: Ohjelmatuen vakioehdot: ei hyväksyttävissä kustannuksissa mainitaan valuutan vaihtopalkkiot – mitä tämä tarkoittaa? Eikö edes osana välillisiä kuluja? Valuutanvaihdossa, esim. välttämättömillä hankeseurantamatkoilla, syntyy käytännössä aina kuluja.

Valtionavustuksen siirtämisen liittyvät valuutanvaihtokulut ovat hyväksyttäviä kuluja, mutta esimerkiksi työmatkojen yhteydessä tehtävät valuutanvaihtokulut eivät ole hyväksyttäviä kuluja. Sama periaate koskee valtion matkustussäännön alaisia matkoja.

Kysymys 64: Vakioehdoissa listattujen ei-hyväksyttävien kustannusten joukossa on mukana ”muiden avustuskohteiden kustannukset ja alijäämät”. Mitä tämä tarkalleen ottaen tarkoittaa? Olisiko esimerkiksi edelleen mahdollista kattaa ohjelmatuella sellaisen toisen -rahoittajan rahoittaman hankkeen alijäämää, joka suoraan tukee ohjelmatuella rahoitettavan ohjelman tavoitteita.

Vakioehdoissa viitataan muihin kuin tällä kyseisellä valtionavustuksella tehtäviin avustuskohteisiin. Ohjelmatukea voi käyttää useiden rahoittajien rahoittamiin hankkeisiin, mikäli nämä hankkeet tukevat ohjelmalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kysymys 65: Ovatko työntekijöiden lounasetu ja työterveyspalvelut hyväksyttäviä kuluja?

Vakioehtojen mukaisesti ”Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhde-etuudet ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia, perusteltuja ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhde-etuuksia.” Mikäli avustettavan toiminnan kuluina esitetään katettavaksi muita kuin lakisääteisiä sivukuluja (esimerkiksi erilaiset työsuhde-etuudet), tulee nämä selkeästi eritellä henkilöstölistauksessa. Ministeriö arvio kulujen kohtuullisuutta ja perusteltavuutta hakemuksissa esitettyjen tietojen perusteella ja ottaa näihin tarpeen mukaan kantaa avustuspäätöksessä. Kulujen hyväksyttävyyttä määriteltäessä lähtökohtana on ehtojen mukaisesti kulujen kohtuullisuus ja perusteltavuus sekä avustustensaajien tasavertainen kohtelu.

Viestintä ja globaalikasvatus

Kysymys 66: Kokonaisbudjetin taulukossa kohdassa ”muut ilmoitettavat tiedot” on omilla riveillään Viestintä (KYT), Vaikuttamistyö (KYT), Globaalikasvatus (KYT). Taulukossa ei ole niiden osalta kirjattuna täyttöohjeistusta ja vakioehdoissakin vaikuttamistyö mainitaan kerran ja globaalikasvatusta ei ollenkaan. Viestinnästä on laajemmin kirjattuna asiaa, siitä oma kysymyksensä alla. Globaalikasvatuksesta on maininta pelkästään hakulomakkeessa näin: ”Kuinka ohjelmassa huolehditaan tilivelvollisuuden ja läpinäkyvyyden edistämisestä sekä Suomessa että yhteistyömaissa? Kerro, kuinka ohjelman tuloksista viestitään ja missä muodossa tulokset julkaistaan. Sisällytä tähän viestinnän lisäksi mahdollinen globaalikasvatus.” Mihin globaalikasvatus-termillä tässä yhteydessä viitataan?

Globaalikasvatus voi olla esimerkiksi kestävä kehityksen alatavoitteen 4.7 mukaista toimintaa, jolla pyritään varmistamaan, että jokaisella on kestävä kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot.

Gloaalikasvatus, viestintä ja vaikuttamistyö ovat osa ohjelmia kehitysyhteistyön ja mahdollisen humanitaarisen avun rinnalla ja ne voi integroida hakemukseen liitteineen riippuen siitä, mikä rooli niiden ohjelmassa ja esimerkiksi ohjelman tavoitteissa on. Kaikki tieto, jonka hakija katsoo olennaiseksi huomioida hakemuksen ja arviointikriteerien näkökulmasta, tulee sisällyttää hakemukseen.

Kysymys 67: Vakioehtojen mukaan valtionavustuksen saajan tulee tiedottaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta paikalliselle ja kotimaiselle yleisölle, ja että tämä tiedottaminen tarkoittaa kaikkia niitä erilaisia viestintätapoja, joilla valtionavustuksen saaja kertoo ohjelmakokonaisuudesta paikalliselle ja kotimaiselle yleisölle. Lisäksi valtionavustuksen saajan tulee huolehtia, että sen omilla verkkosivuilla ja muissa mahdollisissa omissa viestintäkanavissa on tarjolla ajantasaista tietoa sen toteuttamasta ohjelmakokonaisuudesta. Viestintää, joka esittelee valtionavustuksen saajaa itseään, puolestaan ei tule kattaa valtionavustuksella. Vakioehdoissa mainitaan myös, että ”Valtionavustuksen saajan tulee julkaista toiminnan tulokset ulkoministeriön tarkemmin määrittelemässä muodossa.” Mitä tämä käytännössä tarkoittaa?

Ehdon osalta tullaan ohjeistamaan tarkemmin myöhemmin ohjelmatuen raportointiohjeissa.

Kysymys 68: Viestinnän kuvaukselle on hakulomakkeessa hyvin vähän tilaa suhteessa vakioehdoissa mainittuihin vaatimuksiin. Onko tarkoitus, että viestinnän yksityiskohtaiset tavoitteet kuvataan ohjelma-asiakirjassa vai voiko ne jättää vuosisuunnitelmiin?

Viestintää on mahdollista käsitellä hakulomakkeen lisäksi ohjelma-asiakirjassa. Gloaalikasvatus, viestintä ja vaikuttamistyö ovat osa ohjelmaa kehitysyhteistyön ja mahdollisen humanitaarisen avun rinnalla ja ne voi integroida hakemukseen liitteineen riippuen siitä, mikä rooli niiden ohjelmassa ja esimerkiksi ohjelman tavoitteissa on. Kaikki tieto, jonka hakija katsoo olennaiseksi huomioida hakemuksen ja arviointikriteerien näkökulmasta, tulee sisällyttää hakemukseen.

Muut hakua koskevat kysymykset

Kysymys 69: Onko odotettavissa, että ohjelmatusen alle tulisi myös jotain muita ulkoministeriön nykyisiä rahoitusinstrumentteja?

Kysymys 70: Nykyinen Rauhanvälityskeskukseen (POL-60) rahoitus on ohjeistettu hakemaan osaksi ohjelmatuskeu vuodesta 2026 eteenpäin. Onko mahdollisesti myös muita ministeriön rahoitusinstrumentteja siirtymässä osaksi ohjelmatuskeu?

Kysymys 71: Ohjelmatusen hakukierrokselle on suunniteltu rahoitusta enintään 320 miljoonaa euroa vuosille 2026–2029 (enintään 80 miljoonaa euroa/vuosi). Muutos nykyiseen tukeen on se, että kehitysyhteistyön lisäksi mukana on humanitaarinen apu. Nyt on tullut tietoon, että UM suosittelee hakijajärjestöjä ottamaan ohjelmatusella toteutettavaan ohjelmaansa mukaan myös niitä rauhanvälitykseen liittyviä toimintoja, joille järjestöt ovat aiemmin hakeneet/saaneet KYT-tukea, jota POL-60 on myöntänyt. Tietojemme mukaan tätä tukea ollaan vuonna 2025 edelleen myöntämässä, mutta ei enää vuonna 2026. Onko tällä muutoksessa vaikutusta ohjelmatusen rahoituksen määrään eli nostaako se hakuilmoituksessa ilmoitettua maksimisummaa? Taustalla on tietojemme mukaan se, että ulkoministeriö on keskittämässä kehitysyhteistyövaroja kehityspoliittiselle osastolle. Onko tiedossa, että joitakin muita rahoitusinstrumentteja oltaisiin siirtämässä osaksi ohjelmatuskeu, mutta joista ei ole järjestöjä tiedotettu?

Vastaus kysymyksiin 69-71: Ohjelmatuskeen on käytettävissä enintään hakuilmoituksessa ilmoitettu 320 miljoonaa euroa vuosille 2026-2029. Ulkoministeriössä on tehty päätös suomalaisille kansalaisjärjestöille myönnettävän humanitaarisen avun siirtämisestä ohjelmatusen alle vuosille 2026-2029. Ohjelmatuskeu voi hakea järjestöjen ODA-kelpoiseen toimintaan.

Kysymys 72: "Keskeiset hankinnat": koskeeko tämä myös edelleen välitettävää osuutta ohjelman budjetista vai ainoastaan avunsaajan itse tekemiä hankintoja?

Kysymys koskee kaikkia ohjelmaan keskeisesti sisältyviä hankintoja. Täyttöohjeessa on kysytty myös, kuinka hankinnat suunnitellaan ja kuinka hankinnoista ohjeistetaan.

Question 73: PRIORITY AREA 1 - RIGHTS OF WOMEN AND GIRLS / Outcome 2 / Output 2.3 indicator instruction says 'This output is reported by indicator under Priority Area 3 (Sustainable economies and decent work), output 4.2'. However, such indicator cannot be found under Priority Area 3, output 4.2. Is there a reference error in the instructions?

Unfortunately there is an error in the Theories of Change and Aggregate Indicators for Finland's development policy and there is no suitable indicator under Priority Area 3, output 4.2. It is better to use a more relevant indicator defined by the applicant or by its partners to measure the output in question.

The use of the aggregate indicators of the MFA is optional and does not affect the assessment of the applications.

Question 74: PRIORITY AREA 5 - CLIMATE AND NATURAL RESOURCES / Output 4.3 indicator 'The number of SMEs or individuals gaining access to a value chain' There is identical indicator under output 1.2. Is it an error?

This is not an error. There is an identical indicator under both outputs.

Question 75: The question “Vulnerable groups” in the application: under the choice option the numbers of vulnerable groups are mixed (there is no 1 and 6 category), at the same time PWDs and women are missing from the list. Is it a technical mistake or is it done intentionally?

The data collected for statistical purposes by the MFA no longer lists women, persons with disabilities or persons living with HIV/AIDS under vulnerable groups. There are some missing numbers in the drop down menu under “vulnerable groups” due to technical coding. The applicants can ignore the numbers in the drop down menu. Gender equality, do no harm, cross cutting objectives and disability inclusion are covered under different sections of the application form.

Kysymys 76: Ilmasto- ja ympäristötoimet sekä hyväksyttävät kustannukset: nähdäänkö päästökompensaatio instrumentin kannalta hyväksyttäväksi kustannukseksi?

Valtionavustuksesta tai sille osoitetusta omavastuuosuudesta ei voi maksaa lentojen tai mahdollisesti muiden ostojen tai hankintojen vapaaehtoisia päästökompensatioita tai muita vastaavia maksuja.

Kysymys 77: Ehdossa mainitaan, että “valtionavustuksen saajan tulee sisällyttää ohjelmaan yksi riippumattoman, ulkopuolisen arviointiin erikoistuneen asiantuntijan suorittama ohjelmatasoinen arviointi avustuksen käytön aikana”. Koskeeko ohjelmatasoinen arviointi sekä kehitysyhteistyöohjelmaa että humanitaarisia hankkeita, vai vain kehitysyhteistyöohjelmaa?

Järjestö voi itse ratkaista, sisältyykö humanitaarinen apu ehdoissa edellytettyyn ohjelmatasoinen ulkoiseen arviointiin vai ei sen mukaan, mikä on ohjelman arviointisuunnitelman näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Joka tapauksessa myös humanitaarisen avun osalta edellytetään suunnitelmallista arviointia, tuloksista oppimista ja tilivelvollisuutta, ja näiden arviointi sisältyy myös ohjelmahakemusten arviointikriteereihin sekä kehitysyhteistyön että humanitaarisen avun osalta.

Kysymys 78: Ohjelmaan tulee sisällyttää yksi ulkoinen arviointi. Onko ulkoisen arvioinnin osalta tarkempaa ohjeistusta hakemuksille, jotka sisältävät sekä humanitaarisen, että kehitysyhteistyöosuuden?

Järjestö voi itse ratkaista, sisältyykö humanitaarinen apu ehdoissa edellytettyyn ohjelmatasoinen ulkoiseen arviointiin vai ei sen mukaan, mikä on ohjelman arviointisuunnitelman näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Joka tapauksessa myös humanitaarisen avun osalta edellytetään suunnitelmallista arviointia, tuloksista oppimista ja tilivelvollisuutta, ja näiden arviointi sisältyy myös ohjelmahakemusten arviointikriteereihin sekä kehitysyhteistyön että humanitaarisen avun osalta.

Kysymys 79: Tuleeko valtionapu hakea tasajalla, eli niin että jokaiselle neljälle vuodelle haetaan suunnilleen samaa määrää valtionapua? Vai voiko vuosien välillä olla toiminnan luonteesta johtuvia vähän suurempiakin heittoja haettavan valtionavun määrässä?

Hakija voi esittää vuosien välillä toiminnasta/ohjelmasyklistä johtuvia eroja haettuun valtionavun määrään, mutta koska ministeriöllä on ohjelmatukeen kokonaisuudessaan käytettävissä joka vuodelle lähtökohtaisesti sama määrä, se rajaa myöntöjen suuruutta kullekin vuodelle.

Kysymys 80: Yritysyhteistyö ja yksityissektorin tukeminen: Voiko ohjelmataukea käyttää esim. Finnpartnershipin rahoittaman yritysyritysyrityshankkeen omarahoitukseen?

Hakijan vastuulla on noudattaa kunkin rahoituksen ehtoja. Tämä koskee myös Finnpartnership-rahoitusta. Ohjelmataukea voi käyttää muiden rahoittajien edellyttämiin omarahoituksiin, mikäli se ko. rahoittajan/rahoituksen ehtojen mukaan on sallittua.

Kysymys 81: Hakuilmoituksen Lisäehdot-sivulla näkyy, että avustuksella voidaan kattaa 100 % kustannuksista. Onko oikein?

Avustuksella voidaan kattaa vain ohjelmatuen ehtojen mukainen osuus toiminnan kustannuksista. Ohjelmataukeen sisältyy aina omavastuuosuus. Kyseinen prosenttiosuus on asetettu järjestelmään vain, jotta järjestelmä ei asettaisi automaattisia rajoituksia avustushakemusten käsittelyssä, koska omavastuuosuudet vaihtelevat merkittävästi eri ohjelmista ja niiden sisällöstä riippuen.

Question 82: If we fill in the English version of the application form, do we need a short programme description in both Finnish and English?

Yes. The description in Finnish is needed for the Tutkiavustuksia.fi website where it will be published.

Kysymys 83: Verkkohakemus pohjan englanninkielisen pohjan kohta Purpose of the proposal tulisi ilmeisesti täyttää suomeksi koska seuraavassa ohjeistetaan täyttämään sama englanniksi - saisiko tähän selvennyksen?

Kyllä. Kyseiseen kenttään täytetään kuvaus suomeksi, ja se julkaistaan Tutkiavustuksia.fi -sivustolla.

Question 84: Actors' resilience and capacities question: The term "actors" is quite wide, so it could also include duty-bearers and others. However, the two last questions in the description focus only on civil society. The question is, is this only about civil society or also other actors?

The term "actors" has been chosen deliberately to cover different types of actors relevant for different programmes. The actors can also be other than CSOs.

Kysymys 85: Lomakkeella kysytään ohjelman ihmisoikeusperustaisuuden tasosta. Koskeeko tämä sekä kehitysyhteistyötä että humanitaarista työtä, vai vain kehitysyhteistyötä (viitedokumentti käsittelee kehitysyhteistyötä)? Kehitysyhteistyön ja humanitaarisen työn tasot voivat olla erilaisia.

Tilastoluokittelu määrittää arviona koko ohjelmalle. Ohjelmatuen kannalta tämä on haaste, koska ihmisoikeusperustaisuuden taso yleensä vaihtelee ohjelman eri osa-alueiden alla toiminnan luonteesta ja kontekstista riippuen. Hakijan tulee valita taso, joka sen arvion mukaan vastaa parhaiten ohjelman ihmisoikeusperustaisuuden tasoa kokonaisuudessaan. Lähtökohtana ihmisoikeusperustaisuuden tason määrittelyssä on kehitysyhteistyöohjelma.

Kysymys 86: Ohjeet: "Selvitä ja perustele kehitysyhteistyön osalta toimeenpanon rakenne sekä kulurakenne. / Specify and justify the programme's implementation and cost structure for development cooperation." Saisimmeko tarkempaa tietoa siitä, mitä tietoa haluatte ohjelman kulurakenteesta? Millä tavalla/miten tarkasti/millä perusteella eriteltynä haluatte kulurakenteen selvitettävän?

Ministeriö ei ohjeista tarkemmin ohjelman kulurakenteen osalta, vaan kukin hakija erittelee ja perustelee ohjelman kulurakenteen ohjelman omista lähtökohdista.

Kysymys 87: DAC toimialoihin liittyen lomakkeella pyydetään valitsemaan “enintään kolme päätoimialaa, joilla hanke pyrkii saavuttamaan tuloksia”. Tuleeko tähän määritellä ohjelmaston toimialat sekä kehitysyhteistyön että humanitaarisen avun osalta, vai pelkästään kehitysyhteistyön?

Tilasto-osio koskee ohjelmaa kokonaisuutena (sekä kehitysyhteistyö että humanitaarinen apu). Päätoimialat tulee valita sen mukaan, mitkä ovat koko ohjelmakokonaisuuden näkökulmasta keskeisimmät toimialat. Ohjelmatuen verkkosivun alla olevista tilasto-ohjeista löytyy DAC-toimialojen erittely, jonka alla on myös humanitaariseen apuun soveltuvia toimialoja.

Kysymys 88: Mitä tarkoitetaan “teknisellä yhteistyöllä” tässä yhteydessä?

Kysymys 89: Mitä tarkoitetaan teknisellä yhteistyöllä (DAC- osion alla)? Sisältääkö se esimerkiksi kaikki ohjelman koulutukset (esim. koulutushankkeessa) vai ainoastaan ulkopuoliset koulutuspalvelut?

Lomakkeen tilasto-ohjeen täyttöohjeen mukaisesti ”kyseessä on sellaisten resurssien antaminen, joiden päätarkoituksena on henkisen pääoman kartuttaminen (tiedot, taidot, tekninen tietämys, tuotannolliset kyvyt). Tyypillisesti teknistä apua ovat mm. asiantuntijoiden palkkaus, koulutus ja tutkimus jne. Yleensä kyse on henkilöavusta, mutta myös ko. toimintaan liittyvät tarvikkeet lasketaan kuuluvaksi tähän luokkaan.” Tekninen apu kattaa toimet, joilla pyritään siirtämään osaamista ja kehittämään maan kykyä itsenäisesti toteuttaa sektorilla parempaa toteutusta ts. kohdesektorin tekninen kyvykkyys kasvaa.

Kyseinen tilasto-osio soveltuu paremmin yksittäisille hankkeille kuin kokonaiselle ohjelmalle, eikä tieto ole koko ohjelman osalta erityisen relevantti.

Kysymys 90: Mitä tarkoitetaan monitoimijayhteistyöllä? Entä paikallisilla verkostoilla ja kansalaisyhteiskuntakumppanuuksilla? Mikä on näiden kolmen ero?

Monitoimijayhteistyölle ei ole haun yhteydessä määritelty poissulkevaa määritelmää. Useiden sidosryhmien kumppanuuksista on kirjattu esim. Agenda 2030:n alatavoitteissa 17.16 ja 17.17. Ministeriö ei määrittele tarkemmin paikallisia verkostoja tai kansalaisyhteiskuntakumppanuuksia, vaan kukin hakija tulkitsee niitä suhteessa omaan ohjelmaansa ja arviointikriteereihin.

Kysymys 91: Lomakkeella hakijan tietojen yhteydessä pyydetään kuvailemaan keskeiset verkostot: “Kerro lyhyesti organisaation strategisista tavoitteista ja osaamisesta ohjelman toimialalta sekä kuvaile keskeisimmät verkostot”. Mitä verkostoja tähän kohtaan tulisi kuvailla erotuksena toiminnan toteutukseen liittyvässä kohdassa mainituista toimeenpanoon liittyvistä paikallisista, alueellisista, globaaleista verkostoista?

Ministeriö ei määrittele kysytyjä asioita tarkemmin haun yhteydessä, vaan kukin hakija tulkitsee organisaationsa kannalta keskeisimpiä verkostoja sekä ohjelman toimeenpanoon liittyviä paikallisia, alueellisia ja globaaleja verkostoja suhteessa omaan toimintaansa, ohjelmaansa ja arviointikriteereihin.

Question 92: Number of staff and volunteers – as of which date should the number of staff (employees) be indicated? As of 28.2.2025?

Yes. The section “details of the applicant” should be filled out as the situation is at the time of application.

Question 93: "Specify below the sources of financing reported above and describe the applicant's financial base, incl. development of fundraising in 2022–2024. Also estimate the financial base and fundraising for the 2025–2026 outlook." – please specify the scope of the term "fundraising" in this question i.e. only public fundraising (ODA eligible) or also "private fundraising initiatives" of the organisation?

The question concerns the financing of the organisation as a whole including all types of fundraising.

Question 94: Insurance cost – are non-statutory insurances e.g. travel insurance costs seen as "personnel cost" or "other costs" or "travel cost"?

Travel insurance costs are travel costs.

Kysymys 95: Kerro ohjelman lähtö- ja tavoitetasojen asettamisesta (keinot, aikataulu ja hyödynnettävä asiantuntemus). Vastaa kehitysyhteistyön osalta. Toisaalta tulomatriisien ohjeistuksen kohdalla lukee: Laadi tulomatriisit taulukkomuotoon ja liitä hakemukseen yhtenä tiedostona. Tavoitetasot ovat pakollisia. Riittääkö, että lomakkeessa on kuvattu, miten ohjelmassa aiotaan laatia baseline- ja tavoitetasot ja tulomatriisiin kirjataan esim "tbc". Näiden määrittäminen nimittäin tässä vaiheessa olla paikoin mahdotonta, koska varsinaista ohjelmiin liittyvien hankkeiden suunnittelua ei ole vielä tehty loppuun ja baselinen datan keruuta ei ole tehty. Toisaalta tulomatriisiohjeessa sanotaan, että tavoitetasot pakollisia. Miten toimitaan?

Tulomatriisin ohje, jossa todetaan tavoitetasojen olevan pakollisia, koskee humanitaarista apua. Hakulomakkeen kysymys koskien ohjelman lähtö- ja tavoitetasojen asettamista koskee täyttöohjeessa todetun mukaisesti kehitysyhteistyötä. Kukin hakija antaa hakemuksella ne tiedot, jotka sen on ohjelmasta mahdollista hakuvaiheessa antaa ja jotka se katsoo arviointikriteerien näkökulmasta tarkoituksenmukaisiksi.

Kysymys 96: Tuo kehitysyhteistyön osalta relevanteilta osin esille, kuinka ohjelmatoiminnassa on mahdollisesti huomioitu Suomen muulla kehitysyhteistyörahoituksella tuotu toiminta. Miten tätä pitäisi tulkita?

Ministeriö ei ohjeista tarkemmin, kuinka hakijan pitäisi tulkita kyseistä kohtaa, vaan kukin hakija vastaa kysymykseen niin kuin katsoo ohjelmansa ja hakuilmoituksen kriteerien ja kokonaisharkinnan osalta tarkoituksenmukaiseksi.

Question 97: The annex for the "Other evidence of ODA-eligible activities as part of organisational operations" "If the ODA-eligible activities as part of organisational operations are not indicated in the organisation's rules, provide some other evidence of ODA-eligible activities". Question: should a separate document be made for that? Would annual reports for MFA programme be sufficient as the provision document? (report to the MFA on its development cooperation/ODA-eligible activities).

The evidence should demonstrate the role of the ODA-eligible activities as part of the operations of the organisation. This would be best demonstrated by an organisation level document.

Kysymys 98: Voiko ohjelmadokumentin sisältötoivetta tarkentaa ja pitääkö se julkaista järjestön nettisivuilla, kuten aiemmissa ohjelmatukihauissa vaadittiin?

Ministeriö ei määrittele tarkempaa ohjeistusta ohjelmadokumentin sisällön osalta kuin hakulomakkeella on annettu. Hakijoilta ei edellytetä hakemukseen liitettävän ohjelmadokumentin julkaisemista sellaisenaan järjestön verkkosivulla. Kuten ehdoissa todetaan, valtionavustuksen saajan tulee huolehtia siitä, että sen omilla verkkosivuilla ja muissa mahdollisissa omilla viestintäkanavissa on tarjolla ajantasaista tietoa valtionavustuksen saajan toteuttamasta ohjelmakokonaisuudesta.

Kysymys 99: Voidaanko ohjelman tilintarkastus tehdä yhtenä kokonaisuutena, joka sisältää sekä kehitysyhteistyö- että humanitaarisen ohjelman vai vaaditaanko humanitaaristen hankkeiden tilintarkastukset erillisinä?

Ohjelmatuen päivitetty tilintarkastusohjeet tullaan julkaisemaan myöhemmin vuoden 2025 aikana. Koko ohjelmaa tulee jatkossa koskemaan yksi ohjeistus, jossa on huomioitu humanitaarista apua koskevat poikkeukset ehdoissa. Ohjelmissa, joissa avustus on myönnetty käytettäväksi sekä kehitysyhteistyöhön että humanitaariseen apuun, tulee avustuksen käyttö kuitenkin järjestää siten, että kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun osuutta voidaan luotettavalla tavalla seurata ja niistä voidaan raportoida erillisinä osuuksina.

Kysymys 100: ”Miten ohjelmassa edistetään tietotaidon vaihtoa, molemminpuolista oppimista ja yhteiskehittämistä?” voisiko tätä kysymystä selventää? Mitä osapuolilla tässä tarkoitetaan, ketkä voisivat olla suomalaisia hankkeesta hyötyviä sidosryhmiä?

Ministeriö ei ohjeista hakulomakkeen täyttämistä tältä osin tarkemmin kuin hakulomakkeessa on ohjeistettu: ”Miten ohjelmassa (ml. humanitaarinen apu) edistetään tietotaidon vaihtoa, molemminpuolista oppimista ja yhteiskehittämistä? Kuvaile ohjelmamaissa tapahtuvan tietotaidon vaihdon, molemminpuolisen oppimisen ja yhteiskehittämisen lisäksi myös, kuinka suomalainen avustuksensaaja ja sen suomalaiset sidosryhmät hyötyvät ohjelmassa tehtävästä yhteistyöstä, kehittämisestä ja tuloksista. Vastaa sekä kehitysyhteistyön että humanitaarisen avun osalta.” Kukin hakija vastaa kohtaan sen perusteella kuin tulkitsee oman organisaationsa ohjelman osalta olevan relevanttia suhteessa arviointikriteereihin.